

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
MUĞLA ŞUBESİ

İkinci
İNŞAAT Mühendisliği Kurultayı
Muğla Çalıştayı

SONUÇ RAPORU

09.10.2025

Söyleyecek
sözümüz
var!

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

49. DÖNEM 2. İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI

HAZIRLIK ÇALIŞTAYI

MUĞLA

Düzenleyen: TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Muğla Şubesi

Tarih: 26 Eylül 2025

Yer: Menteşe, MUĞLA

Katılımcı Sayısı: 120

Divan Üyeleri:

Başkan: Hakan GÜN

Başkan Yardımcısı: Levent ÇİMEN

Raportörler: Eda TURAN, Özge YILDIZ ALUÇ

GİRİŞ

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası tarafından yıl sonunda yapılacak 2. Mühendislik Kurultayı'na hazırlık kapsamında Muğla Şubemiz tarafından düzenlenen Muğla Çalıştayı, 26 Eylül 2025 Cuma günü Menteşe Belediyesi Konakaltı İskender Alper Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Gün boyu süren masa çalışmalarında mesleğimizin güncel sorunları tüm yönleriyle tartışıldı, çözüm önerileri geliştirildi ve geleceğe yönelik politikalar için önerge taslakları hazırlandı. Çalıştayımıza; üniversite, yerel yönetim ve kamu kurumlarının temsilcileri ile İMO şube başkanları katıldı. Katılımlarıyla çalıştayımıza değer katan tüm paydaşlarımıza teşekkür ediyoruz:

Tayfun YILMAZ	Muğla Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri
Prof. Dr. Deniz ÜLGEN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Ömer BOLAT	Muğla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü
Münevver TETİK	Muğla Büyükşehir Belediyesi Etüt ve Projeler Dairesi Başkanı
Engin Fırat ATA	Menteşe Belediyesi Başkan Yardımcısı
Doç. Dr. Altuğ SAYGILI	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi İnşaat Müh. Bölüm Başkanı
Ahmet Onur ÖZERGENE	İMO Ankara Şubesi Başkanı
Mehmet Soner AKDOĞAN	İMO Antalya Şubesi Başkanı
Ali Atılım KAHRAMAN	İMO Aydın Şubesi Başkanı
Evren DEĞİRMENCİ	İMO Çanakkale Şubesi Başkanı
Seyhun TÜRK	İMO Denizli Şubesi Başkanı

Katkı sunan ve destek veren tüm meslektaşlarımızla birlikte daha güçlü bir mesleki dayanışma için çalışmaya devam edeceğiz.

YÖNETİCİ ÖZETİ

1. Genel Çerçeve

Muğla Çalıştay1, 2. İnşaat Mühendisliği Kurultayı'na hazırlık sürecinin önemli bir ayağını oluşturmuş, farklı istihdam alanlarından mühendislerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda, mesleğin güncel sorunları, kamusal politikalar, eğitim sistemi ve geleceğin mühendislik ihtiyaçları çok yönlü biçimde tartışılmış; ortaya çıkan öneriler, mesleğin güçlendirilmesine yönelik stratejik bir yol haritası oluşturmuştur.

2. Öne Çıkan Temalar ve Tespitler

Yetkin Mühendislik ve Mesleki Standartlar

- Yetkin mühendislik sisteminin hayata geçirilmesi, meslek onurunun ve kamu güvenliğinin korunması açısından temel bir ihtiyaç olarak vurgulanmıştır.
- Yeni mezunlara kademeli yetki verilmesi ve İMO'nun belgelendirme süreçlerinde merkezi rol üstlenmesi önerilmiştir.
- Mesleki tecrübenin kayıt altına alınacağı bir sistemin kurulması gereklidir.

Eğitimde Nitelik ve Uygulama Odaklı Yaklaşım

- Üniversitelerde kontenjanların azaltılması ve giriş barajının yükseltilmesi önerilmiştir.
- Staj sürelerinin artırılması, son sınıfın “stajyer mühendislik” uygulamasıyla geçirilmesi desteklenmiştir.
- Mühendislik eğitime yapay zekâ, sensör teknolojileri ve dijital ikiz gibi yeni teknolojilerin entegre edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Kamusal Politikalar ve Afet Yönetimi

- Afet öncesi risk azaltma politikalarına öncelik verilmesi, riskli yapı stokunun hızlı tarama yöntemleriyle tespit edilmesi önerilmiştir.
- İmar ve yapı denetim sistemlerinde şeffaflık, liyakat ve kamusal yarar ilkeleri öne çıkarılmıştır.
- Kamu yatırımlarında yöreye özgü çözümler ve sürdürülebilir çevre politikaları geliştirilmelidir.

İstihdam, İş Güvencesi ve Meslek Etiği

- Yeni mezunlar için taban ücret ve zorunlu istihdam politikası önerilmiştir.
- Şantiye şefliği, proje ve denetim alanlarında havuz sistemi oluşturularak adil görev dağılımı sağlanmalıdır.
- Kamuda çalışan mühendislerin soruşturmalarında İMO tarafından hukuki destek verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Dayanışma

- Kadın mühendislerin sektördeki görünürlüğünün artırılması için farkındalık eğitimleri önerilmiştir.
- Mühendisler arasında dayanışma kültürünün geliştirilmesi, haksız rekabetin önlenmesi ve etik ilkelerin güçlendirilmesi vurgulanmıştır.

İMO'nun Rolü ve Kurumsal Güçlenme

- İMO'nun merkezi bir AR-GE birimi kurarak üniversiteler ve sektörle iş birliği yapması önerilmiştir.
- Sosyal medya ve dijital iletişim araçlarının etkin kullanımıyla oda faaliyetlerinin görünürlüğü artırılmalıdır.
- Kamu kurumları, belediyeler ve üniversitelerle koordineli protokoller hazırlanarak odanın etkinliği güçlendirilmelidir.

3. Genel Sonuç ve Kurultay'a Aktarılacak Öneriler

Çalıştayda, tüm masalarda ortak olarak aşağıdaki ilkeler üzerinde uzlaşılmıştır:

1. Yetkin mühendislik sistemi kurulmalı ve İMO sürecin merkezinde yer almalıdır.
2. Eğitimde kalite, liyakat ve uygulama esas alınmalıdır.
3. Afet yönetimi ve kentsel dönüşüm planlamaları bilimsel temellere dayandırılmalıdır.
4. Kamusal yarar, şeffaflık ve hesap verebilirlik her düzeyde öncelikli olmalıdır.
5. Toplumsal cinsiyet eşitliği ve genç mühendislerin katılımı desteklenmelidir.
6. Sürdürülebilir çevre politikaları ve yeşil dönüşüm mühendisliğin merkezine alınmalıdır.

Bu öneriler, 2. İnşaat Mühendisliği Kurultayı'nda tartışılacak ve mesleğin geleceğini şekillendirecek politik belgelerin temelini oluşturacaktır.

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
MUĞLA ŞUBESİ YÖNETİM KURULU

1. ÜLKEMİZDE İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİNİN NİTELİKSEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM YOLLARI

Moderatör: Seyhun TÜRK

Raportör: Selda DURMAZ DEMİR

1.1 Mühendislik Hizmetleri İçin Yetkin Mühendislik ve Belgelendirme

Öneri 1: Yetkin mühendislik sistemi hayata geçirilmelidir.

Gerekçe: Mesleğin sağlıklı yürütülmesi, kamu güvenliği ve meslektaşların itibarının korunması için zorunludur.

Öneri 2: Yetkin mühendislik sürecinde İMO'nun merkezi rol üstlenmesi sağlanmalıdır.

Gerekçe: İMO, mesleğin özerk kurumu olarak en uygun denetim ve belgelendirme mekanizmasını oluşturabilir.

Öneri 3: Yeni mezun mühendislerin imza yetkileri sınırlandırılmalıdır.

Gerekçe: Tecrübe eksikliği olan mezunların imza yetkisi ile sömürülmesi engellenmeli, SGK ve benzeri kurumlarla işbirliği yapılarak hak kayıpları önlenmelidir.

Öneri 4: İMO tarafından ilgili kurum ve kuruluşlar ile fikir alışverişi yapılarak ortak bir çalışma sonucu bir kanun taslağı hazırlanarak yetkili kurumlara sunulmalıdır.

Gerekçe: Mevcut yasal engellerin kaldırılması ve sürecin işlerlik kazanması için yasa koyuculara somut öneriler sunulmalıdır.

Öneri 5: Geçiş süreci planlanmalıdır.

Gerekçe: Hak kayıplarını engellemek ve itirazların önüne geçmek için 5-10-20 yıllık kademeli bir geçiş programı yapılmalıdır.

Öneri 6: Yetkin mühendislik lisans eğitimin içine entegre edilmelidir.

Gerekçe: Lisans programlarının son yıllarından itibaren bu sürecin içine dahil edilmesi uygulamayı daha güçlü hale getirilecektir.

Öneri 7: Yapılan işler kayıt altına alınmalıdır.

Gerekçe: Meslektaşların tecrübeleri bu sayede görülebilecek ve denetlenebilir bir kayıt sistemi oluşturulabilecektir.

Öneri 8: Yetkin mühendislik belgelendirmesinde inşaat mühendisliği alt uzmanlık alanları belirlenmeli ve yetkin mühendislik ile mesleki yeterlilik tanımlarına açıklık getirilmelidir.

Gereke: İnşaat Mühendisliği genel bir tanımdır. İnşaat mühendisi olarak çalışılan branşlar araştırıldığında “Yapı Denetim Hizmetleri, Etüt-Proje ve Danışmanlık Hizmetleri, Geoteknik, Hidrolik ve Su Kaynakları, Kıyı-Liman, Laboratuvar Hizmetleri, Ulaştırma, Yapı Statiği, Yapı Maliyeti Analizleri, Yapım Yönetimi, Denizaltı Yapıları, Yardımcı İmalat, Bakım Onarım, Yapı Malzemeleri Ticareti (Bir eczane doktor reçetesindeki ilaçları verdiği, ziraat mühendislerinin ilaç bayiliği yaptığı değerlendirildiğinde; yapı ve yapı malzemelerinin kalitesi yönünden projelerde belirtilen malzemelerin TSE standartlarında malzemeler olmasının kontrollü satışında da inşaat malzemesi ticaretinin de yapıldığı inşaat mühendisleri tarafından veya inşaat malzemesi satışı yapan firmaların inşaat mühendisi sorumlu müdür istihdamı ile mümkündür) v, Yalıtım, Yıkım İşleri, Ahşap Yapılar, Fenni Mesullük, Şantiye Şefliği” gibi en az ondukuz alt uzmanlık alanı olduğu değerlendirilerek hangi alt uzmanlık alanlarında yetkin mühendislik belgesi verilecek uzmanlık alanları ve genel mühendislik uzmanlık alanları belirlenmelidir.

İnşaat mühendisliği genel anlamda meslektir ve tüm alt uzmanlık alanlarındaki branşlarında eğitimler ve sınavlarda başarılarla edinilmiş onaylanmış diploma ile başarı belgesi tasdiklenmiş bir meslek dalıdır. Mesleki yeterlilik ise nitelikli ve belgeli işgücünün ehliyeti konumundadır ve tüm belgelendirme işleri Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yapılmaktadır. İnşaat mühendisi, çalışma hayatında mesleki yeterlilik ve ustalık belgesi olan işgücü çalışanlarının yaptıkları işi denetleyendir. Yetkin mühendislik belgesini bir mesleki yeterlilik belgesi olarak niteleyen yaklaşımlar önlenmelidir.

Fenni mesullük ve şantiye şefliği ile ilgili sorumluluk İmar Kanununda ve Şantiye şefliği ile ilgili yetki ve sorumluluklar ayrıca ilgili yönetmelikle belirlenmiş olup, meslek mensuplarının kendileri ile ilgili kanun ve yönetmelik maddelerini incelemedikleri, sorumlulukları hakkındaki bölümden ziyade kaç işyerine bakabilirim, m² yönünden yapı denetim dışında kalan yapı işlerinde fenni mesullük yapabilirim, kaç m² alanındaki kaç inşaat şantiye şefliği yaparım konularını incelemektedirler.

Düzenlenen eğitimlere ise katılımda gerekli özen gösterilmemektedir. Yetkin mühendislik belgesine sahip olmak için zorunlu belirli bir saatten aşağı olmayan mesleki yetki ve sorumluluklarla ilgili temel eğitimlere katılma şartı getirilmeli ve değişen kanun ve yönetmeliklerin de olacağı değerlendirildiğinde, temel eğitimlere katılanlar için yenileme eğitimlerine katılma şartı getirilmelidir.

Yetkin mühendislik belgesi tanziminde, çalışılan iş kolları ile ilgili belgeler, iş sözleşmeleri, SGK kayıtları, kurumlardan alınacak inşaat mühendisliği alt uzmanlık alanlarındaki görevlendirme yazıları (tarih sayı bulunan evrak kaydı yapılmış belgeler), imzalanan hak ediş belgeleri, imza bulunan onaylı proje kapak yazıları alt uzmanlık alanında çalışmanın yapıldığını ispatlayan belgeler istenilmelidir.

1.2 Mühendislerin Yetki ve Sorumlulukları

Öneri 1: Sorumluluklar süresiz olmamalıdır.

Gerekçe: Mühendislerin hayatını kaybetmesi durumunda mirasçılara yönelen tazminat davaları haksızdır; sorumluluk dönemsel ve mevzuat çerçevesinde olmalıdır.

Öneri 2: Yetki-sorumluluk dengesi kurulmalıdır.

Gerekçe: Mühendislerin sorumlulukları çok fazla olmasına rağmen yetkileri kısıtlıdır. Bu dengesizlik etik kayıplara yol açmaktadır.

Öneri 3: İhtisas mahkemeleri kurulmalıdır.

Gerekçe: Deprem yargılamalarında görüldüğü üzere teknik değerlendirme eksiklikleri, ihtisas mahkemelerinin yokluğundan kaynaklanmaktadır.

Öneri 4: İnşaat mühendislerinin görevlerinin, yetkilerinin, sorumluluklarının açıkça belirtildiği yönetmelik hazırlanarak resmi gazetede yayımlanmalıdır.

Gerekçe: Görev alanımız içerisinde olması gerektiği halde; bina değerlemesi 4 yıllık açık öğretim fakültesi dahil üniversitelerin hangi bölümünü bitirirse bitirsin sermaye piyasası kurulunun lisanslandırma için gerekli gördüğü 4 dersten sınava girip başarılı olanların yetkisine verilmiştir, binaların seviye tespitleri mahkemeler tarafından gayrimenkul değerlendirme uzmanlarına yaptırılmaktadır. Yapı Denetim uygulama yönetmeliğinde bina mevcut seviye tespitleri, yıl sonu seviye tespitleri yapı denetim firmaları yetkili mühendisleri tarafından yapılmakta iken gayrimenkul değerlendirme uzmanlarının bina değerlemesi ve seviye tespiti yapmaları önlenmelidir.

Gayrimenkul değerlendirmesi hususunda Sermaye Kurulu Piyasası Kurulu Kanun ve yönetmeliklerinde değişiklik yapılmalı ve inşaat mühendisleri dışında oluşturulan lobi ile 4 yıllık üniversite mezunu herkese gayrimenkul değerlendirme uzmanlığı yetkisi verilmemeli, sınavsız İMO meslek içi eğitimlere katılarak yetkinlik belgesi alan inşaat mühendisleri gayrimenkul değerlendirme uzmanı olarak yetkilendirilmelidir.

Sigorta şirketleri tarafından yapı hasar tespiti ve bedelinin belirlenmesinde; inşaat mühendisi olmayan sigorta eksperleri yapı malzemesi tespiti, hasar tespiti, yapı hasar maliyeti hesaplaması yapmaktadırlar. Sigorta şirketlerinde yapı malzemesi tespiti, hasar tespiti, yapı hasar maliyeti hesaplaması yapılmasının inşaat mühendisi tarafından yapılması sağlanmalıdır.

Yetki ve sorumluluklarımız düzenleyen bir yönetmeliğimiz olmadığı için; Bilirkişi olarak görevlendirildiğimiz bir dosyada, yapı maliyet değeri hesaplamamız mahkeme tarafından talep edilmesi ile yapılan yapı maliyeti hesaplamasına taraf avukatı tarafından “inşaat maliyeti hesaplamasını nitelikli hesap uzmanı bilirkişinin yapması gerektiği halde inşaat

mühendisi mesleki yetki ve sorumluluğu dışında değerlendirme yapmıştır” beyanı ile itiraz ettiği bile görülmüştür.

İnşaat mühendisleri dışındaki meslek gruplarının inşaat mühendisliği görev, yetki ve sorumluluk alanları içerisinde faaliyetleri önlenmelidir.

İnşaat mühendislerinin görev, yetki ve sorumluluk alanlarında diğer meslek mensuplarının faaliyette bulunmalarının bir nedeni de inşaat mühendislerinin görev, yetki ve sorumluluklarını belirleyen yönetmeliğin olmamasından dolayı diğer meslek mensupları inşaat mühendislerinin görev, yetki ve sorumluluk alanlarında faaliyette bulunmaktadır.

İnşaat mühendislerinin görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen yönetmelik hazırlanarak yayımlanmalıdır ve diğer meslek mensuplarının görev, yetki ve sorumluluk alanlarını belirleyen yönetmeliklerindeki inşaat mühendislerinin görev, yetki ve sorumluluk alanlarını içeren maddelerinin iptali sağlanmalıdır.

1.3 Meslek Etiği

Öneri 1: İmzacı mühendislik uygulamaları engellenmelidir.

Gerekçe: *Genç mühendislerin emeğinin sömürülmesini önlemek ve meslek etiğini güçlendirmek için önemlidir.*

Öneri 2: Lisans eğitiminde meslek etiği dersleri zorunlu hale getirilmelidir.

Gerekçe: *Genç mühendislerin etik farkındalığını artırarak kamu yararı gözetilen uygulamalara yönlendirilmesi için gereklidir.*

Öneri 3: Mühendis Yemini’ne doğa ile uyum ilkesi eklenmelidir.

Gerekçe: *Doğa ile uyumlu bir mühendislik anlayışı, sürdürülebilirlik için gereklidir.*

Öneri 4: Meslek mensuplarına, etik dışı uygulamaların hukuki ve cezai sonuçları hakkında düzenli bilgilendirme yapılmalıdır.

Gerekçe: *Ekonomik açıdan meslek mensupları birbirlerini rakip olarak görmesinin sonucunda, birbiriyle bilgi alışverişinde dahi bulunmamakta, serbest meslek mensubu olarak mesleğini icra edenler bir araya gelerek aldıkları ortak uygulama kararlarında dahi toplantıda alınan kararları merak ettikleri için toplantıya katılmış olanlar olduğu gibi, daha kapıdan çıkar çıkmaz etik davranmayarak aldıkları ortak kararlara etik olarak bağlı kalmadıkları görülmekte ve birliktelikten bahsetmenin güçlüğünü sergilemektedirler.*

Proje karşılığı ücretsiz fenni mesuliyet hizmeti verildiği, sözleşmelerde çok düşük rakamlar belirtilerek neredeyse ücretsiz şantiye şefliği hizmetleri verildiği görülmektedir. Etik

olmayan bu uygulamalar, şantiye hizmeti sunan mühendislerin alacağı ücretlerin düşmesine ve hizmet kalitesinin düşmesine de yol açmaktadır.

Etik olmayan bu uygulamalar ancak proje, fenni mesullük, şantiye şefliği vb. ücretlerin il bazında hatta ilçe bazında düzenlenerek yayımlanması ile önlenabilir.

Şu da unutulmamalıdır ki, defter ve belgelerin incelenmesinde ve davalık olunan ücret alacaklarında kesilen faturalar ve alınan ücretlerle ilgili hesaplarda incelenmekte, odalara fiyat tarifeleri sorulmaktadır.

Kamu kurumunda çalışanların serbest piyasada proje yaptıkları, fason proje olarak değerlendirebileceğimiz projelerini düşük ücret karşılığı serbest meslek mensubu SİM belgesi sahibi mühendislik bürolarına imzalattıkları ve SİM sahibi mühendisler tarafından belediye onayına sunulan etik olmayan uygulamaların da olduğu görülmektedir.

Bu nedenle cezai müeyyidelerin meydana gelebileceği hakkında meslek mensupları bilgilendirilmelidir.

1.4 Etüt Proje ve Danışmanlık Alanlarında Hizmet Veren Büroların Sorunları

Öneri 1: Proje ücretleri garanti altına alınmalıdır.

Gerekçe: Kanuni güvence olmadığı için dava süreçleri artmakta, mühendislik hizmetleri değersizleşmektedir.

Öneri 2: Yeni mezunların doğrudan proje ofisi açamaması sağlanmalıdır.

Gerekçe: Belirli bir tecrübe kazanmadan proje ofisi açan genç mühendisler hem kendi hem de toplum için risk yaratmaktadır.

Öneri 3: Proje ofislerinde genç mühendis istihdamı zorunlu hale getirilmelidir.

Gerekçe: Yeni mezunların deneyim kazanması için önemlidir.

Öneri 4: Projelendirme hizmeti, uzmanlık ve rekabet esasına dayalı bir faaliyettir. Bu nedenle proje ofislerine müşteri veya iş dağıtımının havuz sistemiyle yapılması önlenmelidir.

Gerekçe: Projelendirme, her yapı türü için farklı özellikler dikkate alınarak yapılmaktadır. Serbest piyasa koşullarında projelerin havuz sistemiyle dağıtılması söz konusu olamaz. Proje ofislerinin müşterileri, havuz sistemiyle diğer proje ofislerine veya şirketlerine devredilemez. Müşteri kapasitesini artırmak için çaba gösterenlerin kazandıkları müşterilerin, havuz sistemiyle devredilmesi; müşteri bulmak için çaba göstermeyenlere müşteri sağlanması anlamına gelir ve bu durum hakkaniyete aykırıdır. Proje ofisleri ve proje üretim süreçlerinde havuz sisteminin uygulanması mümkün değildir. Bunu, yapı denetim sistemindeki havuz sistemiyle ilişkilendirmek de doğru bir yaklaşım değildir.

1.5 Kamu veya Özel Kurumlarda Sorunlar

Öneri 1: Yetkin mühendislik uygulamaları kamu kurumlarında da zorunlu olmalıdır.

Gerekçe: Kamu kurumlarının işleyişinde kalite ve güvenliği artıracaktır.

Öneri 2: Kamu kurumlarında inşaat mühendislerine mesleki eğitimler verilmelidir.

Gerekçe: Kamu hizmetlerinin niteliği artacaktır.

Öneri 3: Kamunun tüm birimlerinde aynı yaklaşımlar olmalıdır.

Gerekçe: Özellikle belediyelerde proje kontrollerinin farklı yaklaşımlara göre yapılması büyük bir sorun teşkil etmektedir.

Öneri 4: Özellikle belediyelerde siyaset üstü bir yaklaşım sergilenmelidir.

Gerekçe: Değişen siyasi koşullara bağlı olarak işleyiş değişmemelidir.

Öneri 5: Kamu ve özel kurum ve kuruluşlarında çalışanların mesleki bilgilerinin yenilenmesi için eğitimler yapılmalıdır.

Gerekçe: Kamu kurumu ihaleleri için gerekli projelendirme ve genel kontrol işlemleri çoğunlukla ihale ile müşavir firmalara verilmekte ve projelendirmeler müşavir firmalar tarafından yapılmakta ve devlet işin yapım ihalesine çıkmaktadır. İlgili kurumlar tarafından ihale şartnameleri, fiyatlandırmalar ve projelendirmeler ile ilgili bir yükümlülük üstlenilmemesi sonucu gerek yüksek imalat fiyatları gerekse ilgili idarenin kullanım amacına uygun olmayan yetersiz yapılar ortaya çıkmaktadır.

İhale şartnameleri, fiyatlandırmalar ve projelendirmeler ve kontrolleri ile ilgili görevlendirmeleri olmayan kurum mühendislerinin yönetmelik değişikliklerinin de çok olduğu bir ortamda kendilerine sunulan hakediş raporlarını kontrollerinde, proje kontrollerinde problemler olmaktadır. Kurumlarda hizmet içi eğitimlerin ise yetersiz olduğu, hatta bir tatil yerinde yapılmış olması da eğitimlerin ciddiyetten uzak olduğunun da göstergesi olmaktadır.

Kurumlardaki hizmet içi mesleki eğitimlerinin meslek odası tarafından verilmesinin sağlanması meslek mensuplarının mühendislik gelişimini ve mevzuat değişikliklerine adaptasyonunu arttıracaktır.

Kurumlardaki hizmet içi eğitimler meslek odası tarafından belirli periyotlarla verilmeli eğitimlere katılımlar yönetmelik maddesi zorunlu kılınması sağlanmalıdır.

1.6 Yüklenici Kuruluşların Sorunları

Öneri 1: Yüklenici kuruluşların sorunları diğer başlıklarla entegre ele alınmalıdır.

Gerekçe: Bağımsız ele alınamayacak nitelikte olduğu için genel öneriler kapsamında değerlendirilmiştir.

Öneri 2: Kamu kurumlarındaki yapı işlerinde ve serbest piyasada yüklenici kuruluşlar olarak nitelendirilen ve çalışanlarının işvereni olan yapı müteahhitlerinin, müteahhitlik firmalarının sorumlulukları ve yükümlülükleri hakkında belirli periyotlarla eğitimleri sağlanmalı, görev ve sorumluluklarını yerine getirmekten neden ihmalî davranışta bulundukları tespiti yapılarak yapı güvenliği, can ve mal güvenliği sağlanmalıdır.

Gerekçe: Yüklenici kuruluşlar kamu kurumlarındaki yapı işlerinde istenen nitelik ve sayıda tam zamanlı meslek mensubu görevlendirmelerinin uygulamada yerine getirilmediği, kağıt üzerinde kaldığı görülmektedir. Bu uygulama yüklenici firmaların düşük ücretlerle teknik personel istihdamı için uyguladıkları bir yöntem olmaktadır.

Kamu kurumu ihaleli işlerin bazı kanun ve yönetmeliklerdeki kontrol yükümlülüğünden muaf tutulması yapı güvenliğinde, can ve mal güvenliğinde zafiyet oluşturmaktadır. Kamu kurumu ihaleli yapı işlerinin bazı kanun ve yönetmeliklerdeki muafiyetlerinin kaldırılması, tüm kanun ve yönetmeliklerden sorumlu olması sağlanmalıdır.

Yüklenici firmalar iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini OSGB (Ortak Sağlık Güvenlik Birimi) firmalarından almaktadırlar. Çalışan sayısına bağlı olarak iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi hizmet süreleri yönünden yapı işlerinde tam zamanlı görevlendirilmeler ve OSGB çalışanı iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimleri ile tam zamanlı sözleşmeler bulunmamaktadır, kısmi süreli görevlendirmeler olmaktadır. Bu da yapı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin yüklenici firma işvereni veya yetkilileri tarafından sağlanmamasına yol açmaktadır.

Çok tehlikeli sınıfta olan Yapı işlerinde yapı işyeri şantiyelerinde A Sınıfı İş Güvenliği uzmanının görev yapması zorunluluk olup, mevzuatta da işyerlerinde işverenlerin OSGB lerden hizmet almış olsalar dahi kendi bünyelerinde C sınıfı yardımcı iş güvenliği uzmanı istihdam edebilecekleri belirtilmiş olup, yapı işlerinde yüklenici firmaların ve yapı müteahhitlerinin güvenli çalışma ortamının sağlanması için kendi personeli olan tam zamanlı çalışan yardımcı C Sınıfı iş güvenliği uzmanı istihdam etmeleri şartı getirilmelidir.

Yüklenici kuruluşların, kamu işlerini yapan müteahhitler, yapı ruhsatında belirtilen müteahhitler, asıl yüklenici işveren firmalardan iş alan alt işverenler ve eser sözleşmesi kapsamında yapı müteahhitlerinden iş alan şahıs firmaları veya şirketlerden olduğu görülmektedir.

Yapı işlerinde yüklenicilerin, işverenlerin, işveren vekillerinin iş sağlığı ve güvenliğinde farkındalık içinde olmadıkları açıktır.

Yapı işlerinde çalışanlardan mesleki yeterlilik, ustalık, ilgili meslek dalında meslek lisesi mezunu veya ön lisans mezunu olma şartları arandığı halde; yapı müteahhitliğinde parasal durum haricinde hiçbir eğitim ve belge aranmaması, yapı işlerinde teknik yönden ve iş sağlığı ve güvenliği yönünden zafiyetler meydana getirmekte ve görev yapan şantiye şeflerini, kontrol mühendislerini fenni mesulleri, TUS meslek mensuplarının görevlerini engelleyici ve ruhsat eki projelere aykırı imalatlar yapılması olaylarını meydana getirmektedir.

Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik incelendiğinde sadece yapı işlerinde resmi evraklarda kayıtlı olan yapı müteahhitleri için hazırlanmış bir yönetmelik olduğu görülmektedir. Halbuki yapı işlerinde asıl işveren olan ve kayıtları tutulan yapı müteahhitlerinin yanında kayıtları tutulmayan asıl işveren yapı müteahhitlerinden alt işveren olarak veya asıl işveren yapı müteahhidi ile eser sözleşmesi yaparak yapı işi yürüten ve Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik kapsamında kayıt altına alınamayan yapı müteahhitlerinin de kayıt altına alınması ve bunlarında sorumluluk kapsamına alınması sağlanmalıdır.

Yüklenici firmalar, yapı müteahhitleri için, yapı müteahhitliği belgesi alabilmeleri için en az 40 saatlik 24 saati mesleki 14 saati iş sağlığı ve güvenliği konularını kapsayan eğitimlere katılarak eğitim sertifikası almış olmak şartı getirilmelidir ve 3 yılda bir değişen mevzuat hükümlerini de kapsayan 6 saatlik yenileme eğitime katılma şartı getirilmelidir. Bu eğitimler inşaat mühendisleri odası tarafından düzenlenmelidir.

1.7 Bilirkişilerin Yetkinliği ve Sorumlulukları

Öneri 1: Bilirkişi dosyalarının uzmanlık alanına göre dağıtılması sağlanmalıdır.

Gerekçe: Yanlış değerlendirmelerin önüne geçmek ve adil yargılama sağlamak için gereklidir.

Öneri 2: Bilirkişilerin avukatlarla doğrudan muhatap olmaması sağlanmalıdır.

Gerekçe: Tarafsızlığın korunması için bilirkişiler sadece mahkemelerden bilgi almalıdır.

Öneri 3: Bilirkişilik eğitimlerinin akredite edilmesi sağlanmalıdır.

Gerekçe: İMO tarafından verilecek eğitimlerin akreditasyonu, bilirkişilik hizmetinin niteliğini artıracaktır.

Öneri 4: Bilirkişilik dosyalarında yetki alanlarının sınırlandırılması doğru belirlenmelidir.

Gerekçe: Gayrimenkul değerleme uzmanları, sigorta eksperleri, avukatlar inşaat mühendisliğinin yetki alanlarında faaliyet gösterebilmektedir. Bu da yetki çatışmalarına sebep olmaktadır.

Öneri 5: Özellikle depremde sonra bilirkişilik kotaları artırılmıştır. Bu kotalar yeniden sınırlandırılmalıdır.

Gerekçe: Artan kotalarla beraber gerçekçi olmayan sayılarda dosya alınmaktadır fakat bu da bilirkişilik raporlarındaki kaliteyi düşürmektedir.

Öneri 6: Bilirkişilik ücretleri için İMO uzman görüşü ile tarifede iyileştirilme yapılmalıdır.

Gerekçe: Uygun ve olması gerektiği gibi düzenlenen bilirkişilik raporları dikkat gerektiren ve ciddi bir iştir. Fakat belirlenen tarifeler bilirkişilik için yetersiz kalmaktadır.

Öneri 7: Adalet Bakanlığı Bilirkişilik Daire Başkanlığı tarafından yapılan Temel Bilirkişilik Eğitimlerinin yapı işlerinde görev alacak bilirkişiler için yeterli değildir. Yapı işlerinde ve yapı işlerindeki iş güvenliği konularında bilirkişilik yapacakların inşaat mühendisi olması ve inşaat mühendisleri odası tarafından verilecek ilave eğitime katılımları ile sertifikalandırılmaları gerekmektedir. İnşaat mühendisleri yönünden bilirkişilik ücretleri hakkında da teknik bilginin önemi, harcanan mesai değerlendirilerek ücret tespiti sağlanmalıdır.

Gerekçe: Kamu görevi yapanların bilirkişiliği ek ücret olarak görerek ve bilirkişiliği öncelikli kamu görevi olarak addetmeleri nedeniyle kurumlardaki görevlerinin aksadığı ve vatandaşa onu yapacak kişi bugün keşifte yarın gel denilmektedir. Kamu görevlilerinin bilirkişi rapor çıktılarını kurumlarındaki yazıcılardan alması ve raporlarını da mesai içinde yapmaları önlenmelidir.

Serbest çalışanlarla iş görüşmek isteyenler, serbest çalışan bilirkişiliğe keşfe gittiği gün görüşemeyeceğini öğrendiğinde bulacağı başka bir meslek mensubuna yönelmekte iş kaybı yaşamaktadırlar.

Kamu kurumlarından çoğunlukla aynı kişiler bilirkişi olarak çağrılmaktadır. Bilirkişi olarak görevlendirilerek o gün kurumda çalışmamalarına rağmen kurum maaşlarını da tam olarak almaktadırlar. Bilirkişi olarak görevli olarak kuruma gelmedikleri günler için ücretsiz izinli olmaları sağlanmalıdır. Kamu görevi olarak bilirkişilik yapanlar ile bilirkişiliğe çağrılmayan ve bilirkişilik görevinde bulunmayanlar arasındaki kullanılan izin günleri ve sağlanan ek gelirlerle meydana gelen ücret eşitsizliğini ve bilirkişilik yapan kişilerin sebepsiz zenginleşmesi önlenmelidir.

Kamu kurumlarından görevlendirmeler için mahkeme veya savcılıklar tarafından kurumlardan yazı ile bilirkişi listesinde var olanlardan sıra ile asıl kamu görevi aksamasına neden olmayacak şekilde görevlendirme yapılması sağlanmalıdır. Bilirkişiliğe gitmeleri halinde asıl kamu görevi olan kurumlarındaki işlerin aksamasına sebep olacak durumlarda kamu kurumlarının çalışanlarının bilirkişi görevlendirmesi yapılmamalıdır.

İnşaat mühendisleri tek bir parselde bulunan bir çok bağımsız bölümü, yapıyı incelemek ve değerlendirerek rapor yazmaktadırlar. Bir bağımsız bölüm için yapılan yapılan keşif,

inceleme ve yapı değerleme için verilen ücretle birden çok bağımsız bölüm, yapı incelemesi yapıldığında her bağımsız bölüm için ayrı ayrı ücret takdiri yapılması sağlanmalıdır.

Meslek odaları asgari bilirkişilik ücretleri daha yüksek olmasına rağmen Adalet Bakanlığı tarafından yayımlanan bilirkişilik ücret tarifeleri yetersizdir. Tecrübeli meslek mensubu bilirkişiler özellikle serbest çalışanlar bilirkişi olarak görevlendirildikleri gün ve rapor tanzimi için harcayacakları zaman içinde yapacakları ve gelir elde edebilecekleri işlerden mahrum kalmaları nedeniyle düşük ücretler nedeniyle bilirkişilik yapmaktan imtina etmektedir. Bilirkişi asgari ücretleri yapı işlerinde ayrıca belirlenerek yayımlanması sağlanmalıdır.

Bilirkişilik Bölge Kurulları tarafından yayımlanan bilirkişi listelerinde bilirkişilerin çalıştıkları kamu kurumunun adının da yazılması sağlanmalıdır.

Bilirkişilik ücret tarifeleri tespitinde meslek odamızın ücret tespit komisyonunda yer alarak Adalet Bakanlığı bilirkişilik asgari ücret tarifelerinin iyileştirilmesi sağlanmalıdır.

Bir kişinin bilirkişi olarak her gün, günde bir dosya için rapor tanzim etmesinin dahi zor olduğu bir gerçektir, bilirkişilerin aylık dosya kota sayısının 30'dan 10'a düşürülmesi sağlanmalıdır. Bu uygulama ile hiç keşif icrası için çağrılmayan hiç rapor tanzimi için dosya tevdi edilmeyen bilirkişilere de keşif ve dosya tanzimi görevi gelmesini de sağlanacaktır.

2023 yılında meydana gelen deprem sonrası bilirkişi sayısı yetersizliği nedeniyle inşaat mühendisliğinde ve bazı mesleklerde aylık kota sınırlaması kaldırılmış olup, 2025 yılında çok sayıda kişinin bilirkişilik eğitimi aldığı ve bilirkişilik müracaatı ile bilirkişiliğe kabulü ile bilirkişi sayısında da büyük artış olacağı gerçeği de gözetilerek aylık kota sınırlamasının yeniden uygulanması ve aylık kota sayısının 10'a düşürülmesi sağlanmalıdır.

Yine yapı işlerinde meydana gelen iş kazalarında, yapı işlerinin çok tehlikeli sınıfta işyeri olması nedeniyle bilirkişi olarak A Sınıfı iş güvenliği uzmanı görevlendirilmesi gerektiği gibi, aynı zamanda bilirkişinin A Sınıfı iş Güvenliği belgesine sahip inşaat mühendisi olması gerekmektedir. Bunun da Bilirkişilik Daire Başkanlığı Komisyon üyeleri tarafından mahkemelere iletilmesi sağlanmalıdır. Diğer meslek mensubu iş güvenliği uzmanı bilirkişilerin yapı işlerinde iş güvenliği alanında bilirkişi olarak atamalarının yapılması önlenmelidir.

Yapı işlerindeki iş kazalarında görevlendirilecek iş güvenliği uzmanı bilirkişilerin meslek mensubu olması sağlanmalıdır.

Yapı işlerindeki davalarda görev alan meslek mensuplarının, demir donatı röntgeni almadan, karot numunesi test sonuçları olmadan ve performans analizi yapılmadan verecekleri bilhassa "yapı statliğini etkiler" cümlesi ile verdikleri raporlar mağduriyetlere neden olmakta olup, demir donatı röntgeni almadan, karot numunesi test sonuçları olmadan rapor yazmalarının yanlışlığı, olay tarihindeki mevzuat hükümlerini değerlendirmek yerine güncel mevzuatlar değerlendirilerek rapor yazmanın yanlışlığı da mağduriyetlere neden olmaktadır. Deprem bölgesindeki yapılar için yapılan değerlendirmelerde 1995 yılında

yapılmış yapı projesini 2018 yılında yayımlanan Bina Deprem Yönetmeliğine göre değerlendirmeler sonucu proje müellifleri yargılanmaktadır. Meslek mensubu bilirkişilere mesleki bilirkişilik eğitimi verilmelidir.

1.8 Yaşam Boyu Öğrenim

Öneri 1: İMOSEM eğitimlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

Gerekçe: Meslektaşların sürekli eğitimle güncel kalmasını sağlayacaktır.

Öneri 2: İMOSEM eğitimlerinin yetkin mühendislikte de değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

Gerekçe: Bu eğitimlerin sistematik olarak mesleki gelişim sürecine entegre edilmesi gereklidir.

Öneri 3: Eğitim, toplantı, bilgilendirme gibi etkinliklere katılım artmalıdır.

Gerekçe: Mesleki bilgilerin ve yönetmeliklerin güncellenmesi sürekli eğitimlerin olmasını zorunlu kılmaktadır.

Öneri 4: Meslektaşlar arasında da bilgi alışverişi olmalıdır.

Gerekçe: Özellikle etüt proje ve danışmanlık alanlarında hizmet veren bürolarda görev yapan mühendisler arasında ekonomik anlaşmazlık ve oda fiyat tarifesinin altında yapılan işler sebebiyle proje kaliteleri düşmektedir.

Öneri 5: Meslek mensuplarının mevzuat ve teknik gelişmelerden bilgi sahibi olması sağlanmalıdır.

Gerekçe: Meslek mensuplarının mevzuatları takip etmediği, teknik ve sorumluluklar ile ilgili eğitimlere de katılım sağlamadığı bir gerçektir. Mesleki mevzuatlarla ilgili kanun maddeleri, yönetmelik maddeleri çok fazla değişikliğe uğramakta, yeni tebliğler, genelgeler, ilgili bakanlık görüş yazıları yayımlanmakta olup, meslek mensuplarının değişiklikleri tam olarak incelemedikleri, yeni mevzuat hükümlerini dikkate almadıkları görülmekte olup, mevzuatlarla ilgili eğitimlerin süreklilik arz etmesi ve sertifikalandırılması gerekmektedir.

1.9 Diğer

Öneri 1: Mesleğe Hazırlık Kursu'nun tüm şubelere yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

Gerekçe: Genç mühendislerin meslek pratiğine hazırlık sürecini güçlendirmek için önemlidir.

Öneri 2: Statik projeler de telif hakkı kapsamına alınmalıdır.

Gerekçe: Statik proje müelliflerinin statik projeyi tamamlamış olmalarına rağmen bazen yapı sahibi ve yapı müteahhidi arasındaki anlaşmazlıklar veya statik projeden kaynaklanmayan sorunlar nedeniyle yapı ruhsatı alınamayan projelerde, statik proje müelliflerinin proje ücretlerini alamadıkları gözlemlenmektedir.

Statik proje müellifi olan inşaat mühendislerinin yaptığı statik projelerin telif hakkı kapsamında olduğu çıkartılacak inşaat mühendislerinin yetki ve sorumluluklarını düzenleyen yönetmelikte yer alarak sağlanmalıdır.

Özel veya tüzel kişilik sahibi olan statik proje ofislerinin proje başlangıcında proje bedelinin %50 si oranında avans ücreti alması, kalan %50 ücretin ise ruhsat imza öncesi ödenmesi için birlikteliğin etik kural içerisine alınması, hatta ruhsat öncesi verilen şantiye şefliği, yapı müteahhitliği taahhütnamesi gibi statik proje müellifinin ücretin tamamına aldığına dair taahhütnameyi ilgili yapı ruhsatı tanzim eden kuruma vermesi de yapı ruhsatı eki kapsamına alınabilir ve statik proje müelliflerinin yapı sahibi veya yetki almış yapı müteahhitlerinde ücret alacağının kalmaması sağlanabilir.

2. İNŞAAT MÜHENDİSLERİNİN ÇALIŞMA ALANLARI VE İSTİHDAM KOŞULLARI

Moderatör: Ali Atılım KAHRAMAN

Raportör: Bengi Su Emir ÖZTOP

2.1 Kamuda Çalışan Mühendisler

Öneri 1: Kamuda çalışan mühendislere açılan soruşturmalarda hukuki desteğin odalar tarafından sağlanması gerekmektedir.

Gerekçe: Kamuda görev yapan mühendisler, sıkça liyakatsiz yönetim, siyasi baskılar ve farklı görüş ayrılıkları nedeniyle soruşturmalara maruz kalabilmektedir. Bu süreçlerde yalnız bırakılan mühendislerin hukuki haklarını savunmakta zorlandığı görülmektedir. Oda tarafından sağlanacak hukuki destek, mühendislerin mesleki özgüvenini artıracak, hak kayıplarının önüne geçecek ve kamuda daha etkin, adil bir çalışma ortamı oluşturacaktır.

2.2 Kamu-Özel Yapım İşlerinde Çalışan Mühendisler

Öneri 1: Kamu-özel yapım işlerinde deneyim kazanmış mühendislerin bilgi birikimlerini genç meslektaşlara aktarmaları amacıyla seminer ve danışmanlık hizmetleri Oda tarafından organize edilmelidir.

Gerekçe: Kamu-özel projeler, mühendislik uygulamalarında ciddi bir deneyim birikimi sağlamaktadır. Ancak bu bilgi birikimi çoğunlukla bireysel tecrübelerle sınırlı kalmakta, meslektaşlara aktarılmamaktadır. Oda tarafından yürütülecek seminer ve danışmanlık faaliyetleri, deneyim paylaşımını yaygınlaştıracak, genç mühendislerin mesleki gelişimlerini hızlandıracak ve sektördeki kaliteyi artıracaktır.

Öneri 2: Kamu ve özel yapım işlerinde çalışan mühendislerin ücretlerinin meslek odası tarafından belirlenen ücretlerden ödenmesi sağlanmalıdır.

Gerekçe: Kamu ihaleli işlerde yüklenici firmalarda, özel yapım işlerinde çalışan TUS, fenni mesul ve şantiye şefi olarak çalışan meslek mensupları ücretleri bordrolarda düşük gösterilmekte ve bu meslek mensuplarının emekli olduklarında düşük maaş aldıkları görülmektedir.

SGK' na yapı müteahhitleri ve yüklenici firmalar tarafından bildirilen ücretlerin ilgili meslek odası tarafından Resmi Gazetede yayımlanan asgari ücret tarifelerinden ücretlendirilip ücretlendirilmediği çapraz denetimi SGK tarafından uygulamadan kaldırılmış olup, SGK tarafından serbest çalışan meslek mensuplarının ilgili meslek odası

tarafından Resmi Gazetede yayımlanan asgari ücret tarifelerinden ücretlendirilip ücretlendirilmediği çapraz sorgulamasının yeniden uygulanması sağlanmalıdır.

2.3 Şantiye Şefliği Yönetmeliği Kapsamında Çalışan Mühendisler

Öneri 1: Şantiye şeflerinin atanmasının havuz sistemi üzerinden yapılması gerekmektedir.

Gerekçe: Mevcut durumda düşük ücretlendirme nedeniyle şantiye şefleri sahaya uğramamakta, görevler gerektiği gibi yerine getirilememektedir. Ayrıca şantiye şefliği başka işler ile birlikte yürütüldüğünden özen eksikliği yaşanmaktadır. Havuz sistemi, adil ve etkin bir görev dağılımı sağlayacaktır.

Öneri 2: Yeni mezun mühendisler için en az 1 yıl zorunlu şantiye stajı ve aynı zamanda inşaat sektöründe faaliyet gösteren kişi, kurum ve kuruluşlara yeni mezun mühendisler için staj olanağı sağlama zorunluluğu getirilmesi gerekmektedir.

Gerekçe: Yeni mezun mühendisler mesleki hayata başladıklarında teorik bilgiye sahip olsalar da uygulama açısından deneyimsizdir. Zorunlu şantiye stajı, genç mühendislerin sahada pratik bilgi edinmelerine imkân tanıyacak, mesleki özgüvenlerini artıracak ve inşaat süreçlerindeki kaliteyi yükseltecektir.

Öneri 3: Binanın kullanım amacına göre şantiye şefinin belirlenmesi, ilgili şantiyeye ilgili şantiye şefinin atanması gerekmektedir.

Gerekçe: Kaba inşaat aşamalarında mimarların şantiye şefliği yapması ne kadar uygun değilse, özel teknik bilgi gerektiren mühendislik alanlarında da inşaat mühendislerinin görevlendirilmesi aynı şekilde sakıncalıdır. Uzmanlık esaslı atamalar, şantiyelerde hataları azaltacak, sorumlulukların doğru kişiler tarafından üstlenilmesini sağlayacaktır.

Öneri 4: Kanun ve ilgili yönetmelik maddelerinde, iş sahibi ve yapı müteahhidi vasfındaki işveren sorumluluğunda olduğu belirtilen yükümlülükler, şantiye şefleri yönetmeliğinde şantiye şefleri görev ve sorumlulukları içerisinde de yer almaktadır. İş sahibi ve yapı müteahhidi vasfındaki işveren sorumluluğunda olan yükümlülüklerin şantiye şefleri hakkındaki yönetmelikten çıkartılması, çelişkinin giderilmesi, şantiye şeflerinin görev ve sorumluluğunun sadece yapıyı fen ve sanat kurallarına göre yapı ruhsatı eki projelere göre yapılmasını sağlamak olmalıdır.

Gerekçe: Yapı işlerinde asıl işveren olan ve kayıtları tutulan yapı müteahhitlerinin yanında kayıtları tutulmayan asıl işveren yapı müteahhitlerinden alt işveren olarak veya asıl işveren yapı müteahhidi ile eser sözleşmesi yaparak yapı işi yürüten ve Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik kapsamında kayıt altına alınamayan yapı müteahhitlerinin de olduğu da değerlendirildiğinde;

Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik kapsamında olmayan yapı işi yürüten yapı müteahhitlerinin bulunduğu şantiyelerde yetki belgeli usta dahil şantiye şefi çalıştırmadıkları da bir gerçektir.

Şantiye şefinin asıl görevinin belirtildiği 1.maddede; şantiye şefi, “yapı müteahhidi adına” ifadesinde; sadece yapı müteahhidi adına “yapım/yıkım işinin ruhsata ve ruhsat eki etüt ve projelere uygun olarak gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan inşaat ve iş organizasyonunu sağlamak, mevzuatın öngördüğü her türlü tedbiri almak, uygulamak ve uygulatmakla sorumlu” olduğu belirtilmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda iş kazalarını bildirme yükümlülüğü işverene verilmiş olduğu halde Şantiye Şefleri Hakkındaki Yönetmelikte şantiye şefine verilmesi çelişki meydana getirdiği gibi, işyeri ile ilgili SGK şifre ve diğer yetki ve imzalar işverende yani yapı müteahhitinde olduğu da değerlendirildiğinde bu yükümlülüğünde şantiye şefine verilmesi ile ilgili maddenin iptali sağlanmalıdır.

Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik kapsamındaki yapı müteahhitlerinin sorumluluklarının, Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelik ile şantiye şeflerine devreden maddelerinin kaldırılması sağlanmalıdır.

Yine şantiye şefini dinlemeyen hele tam zamanlı çalışılmayan şantiye şefliği yapılan yapı işlerinde yapı müteahhitlerinin, muhasebecilerinin veya insan kaynakları adı verilen birimleri tarafından şantiye şefinin bilgisi olmaksızın, yapı işlerinde mesleki yeterlilik belgesi olmayanları çalıştırdıkları, işe girişlerini yaptıkları, hatta mesleki yeterliliği olmadan çalıştırılanları mesleki yeterlilik zorunluluğu olmayan meslek kodlarında gösterdikleri gerçeği de değerlendirildiğinde;

İşe alım yetkisi olmayan, kendisi de asıl işveren yapı müteahhiti tarafından çalıştırılan istihdam edilen kişi olan, muhasebe kayıtlarını tutmayan, çalışanların özlük dosyalarının kendisinin de dahil yapı müteahhitleri tarafından tutulan özlük dosyalarını tutmayan, SGK işe bildirimlerini yapmayan şantiye şeflerinin “inşaat ve tesisat işlerinde ilgili mevzuatına uygun yetki belgeli usta çalıştırmak ve belgelerinin bir örneğini şantiye dosyasında bulundurmak ve şantiye şefi çalışan yetki belgeli ustaları Şantiye-M sistemine kaydetmek zorunda” olma yükümlülüğünün kaldırılması sağlanmalıdır.

Bu yükümlülük sadece yapı müteahhitleri tarafından zorunlu haline getirilmelidir. Yapı müteahhitleri içinde ayrıca Müteahhit Şantiye-M sistemi kurulması sağlanmalı ve bu yükümlülüğün Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelikte yapı müteahhitlerinin sorumluluklarını ihtiva eden maddede yer alması sağlanmalıdır.

Yine 16/9/2025 tarih 33019 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelikte yapılan değişiklik ekindeki Şantiye Şefi Denetim Formu Örneği’nde; Denetim Kriterleri başlığı altındaki; “Şantiye şefi, yetki belgeli usta çalıştırıyor- Şantiye şefi, iş

sağlığı ve güvenliği uzmanının yeterli sıklıkta şantiye ziyareti yaptığını takip ediyor” kontrol maddelerinin olduğu görülmektedir.

Yukarıda da açıklandığı üzere, şantiye şefinin, hele tam zamanlı çalışılmayan şantiyelerde, yapı müteahhitleri, alt işverenleri veya yüklenicileri tarafından çok değişken işlerin yapıldığı yapı işlerinde her gün başka kişilerin işin yürütümünde çalıştırıldığı gerçeği karşısında yapı müteahhitleri, alt işverenleri veya yüklenicileri tarafından günlük çalıştırılanları ve belgelerini takip yükümlülüğü olamayacağı açıktır. Şantiye şefi sadece yapı işinin fen ve sanat yönünden ruhsat eki projelere uygun olarak yapılmasını denetlemek, sağlamak yükümlülüğünden başka görevi olmamalıdır. Şantiye şefi müteahhitin muhasebecisi değildir. Şantiye şefinin, yetki belgeli usta çalıştırma yükümlülüğü sorumluluğu kaldırılmalıdır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği özellikle incelendiğinde de; tüm yükümlülüklerin işveren tarafından yerine getirileceğinin hükme bağlandığı görülmektedir.

Ayrıca yapı işlerinde, yüksekte çalışma, iş makinası gürültüsü, kimyasallar vb. gibi işlerde çalışmalar mevcut olup çalışanların sağlık gözetimi önem arz etmektedir, sadece iş güvenliği uzmanlarının şantiyelerdeki hizmet süreleri kontrolü değil şantiyelerde işyeri hekimlerinin de hizmet sürelerinin de kontrol edilmesi gerektiği, hizmet yükümlülükleri “ İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk Ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik” ile işyeri hekimlerine, “İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik” ile iş güvenliği uzmanlarının olduğu açıkça belirtilmiştir.

Sözleşmeleri yapmak, hizmet almak, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı görevlendirmesi sözleşmesi yapmak dahil işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının hizmet sundukları işyeri ile ilgili her türlü takip ve yükümlülükler işveren ve hizmet alığı OSGB tarafından yapılması hükme bağlanmış olmasına rağmen; “Şantiye şefi, iş sağlığı ve güvenliği uzmanının yeterli sıklıkta şantiye ziyareti yaptığını takip ediyor” kontrolü maddesi ile şantiye şefine yükümlülük getirilmesinin çelişki meydana getirdiği, “Şantiye şefinin, iş sağlığı ve güvenliği uzmanının yeterli sıklıkta şantiye ziyareti yaptığını takip etme” yükümlülüğü olamayacağı, bu kontrol maddesinin kontrol formundan çıkartılması sağlanmalıdır. Ayrıca iş güvenliği uzmanı iş sağlığı ve güvenliği uzmanı değil sadece iş güvenliği uzmanıdır, iş sağlığının uzmanı işyeri hekimidir, yanlış bir tanımda mevcuttur.

Bu yükümlülüklerin, işveren yapı müteahhitlerinin yükümlülüğü olduğu, Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelikte yapı müteahhitlerinin sorumluluklarını ihtiva eden maddede yer alması sağlanmalıdır.

Ayrıca iş kazalarının önlenmesi için de yapı müteahhitlerinin farkındalık içinde olmadıkları açıktır, bu nedenle şantiye şeflerinin iş güvenliği tedbirlerinin alınmadığını müteahhide yazılı bildirme yükümlülüğü ve şantiye şeflerinin iş güvenliği tedbirlerini alma yükümlülüğü kaldırılmalıdır. Şantiye şeflerinin yetki belgeli usta çalıştırma yükümlülüğünün de kaldırılması gerekli olmaktadır.

Şantiye şefliği uygulamalarında havuz sistemi olabilir gibi görülse de, yapı metrekareleri yönünden her şantiyeye bir şantiye şefi görevlendirilmesinin getireceği maliyetlerde düşünüldüğünde her şantiyeye bir şantiye şefi görevlendirilmesi olmadığı gibi il bazında bir havuz sisteminin olamayacağı, ilçeler bazında ilçe sınırları içerisindeki yapı işlerinde, ilçelerdeki serbest çalışan SİM sahibi meslek mensupları yönünden veya belirli bir kilometre sınırı ile yakın ilçelerdeki meslek mensuplarının da olacağı bir havuz sistemi olabilir, bunun da bakanlık sistemine kayıtlı bir yazılım uygulaması ile yapılması mümkün görülmemektedir.

Sağlık ve Güvenlik Planı hakkında detaylı bilgi Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinde açıklanmış olup, İş sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü yayınlarında Örnek Sağlık ve Güvenlik Planı bulunmakta olup bu plana uygun olarak Sağlık ve Güvenlik Planı Yapılmalıdır. (Şu anda Örnek Sağlık ve Güvenlik planına uymayan ve meslek mensupları tarafından da yapılmayan Sağlık ve Güvenlik Planlarının İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkındaki Yönetmelik kapsamında yapılan Acil Durum Planlarının kes kopyala yapıdır şeklindeki versiyonu olduğu görülmektedir.

Projelendirme sırasında iş sağlığı ve güvenliği planı yapılması sağlanmalı ve tıpkı ruhsat eki projelerde iskele projesi sunulması, yıkım planı sunulması gibi ruhsat eki sunulması gerekli olmalıdır. Sağlık ve güvenlik planı yapılmamış ve ruhsat eki projelerle birlikte sunulmamış yapılara ruhsat tanzimi ve şantiye şefi görevlendirmesi yapılmamalıdır.

Bir çok yapı işinde, özellikle kendisi geçici yapı müteahhitliği belgesi alarak yapı müteahhitliği yapılan işlerde, iş sağlığı ve güvenliği hizmeti alınmadığı görülmektedir. Hatta çoğu yapı işinde iş bitimine yakın iş sağlığı ve güvenliği hizmet alındığı da vakıadır. Yapı ruhsatı tanzimini müteakip SGK 'na bilgi verilmesi ve İş Sağlığı ve Güvenliği hizmeti sağlanıp sağlanmadığının İSG Ktip sistemi üzerinde çapraz denetimiyle, iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sağlanması için hizmet alımı yapılmayan iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi sözleşme ve görevlendirmeleri olmayan yapıların yapılarda işin durdurulması sağlanmalıdır. Bu işlem yer tespiti ile birlikte ilgili idare tarafından İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili belgelerinin ilgili idareye sunulması şartı getirilerek sağlanmalıdır. İş sağlığı ve güvenliği hizmeti sağlanmasını yerine getirmeyen yapı işlerinde ruhsat iptali sağlanmalı, şantiye şefinin durumu tespiti ve bildirimini ile şantiye şefi görevi sonlandırılmalı, bu nedenle mağdur olan şantiye şefine bir yıllık meslek odası tarafından yayımlanan şantiye şefliği ücretinin yapı müteahhiti tarafından tazminat olarak ödeneceği yükümlülüğünü içeren mevzuat hükmü Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik maddelerine ilave edilmelidir.

Şantiye şefliği yapma imkanı tanınan tekniker, teknik öğretmen vb. vasfındaki mühendis ünvanlı olmayan teknik elemanların yükümlülüklerinde olan iş metrekare ve sayılarının tutulduğu meslek odaları mevcut değildir. Tekniker, teknik öğretmen vb. tutulması mühendislik meslek odaları tarafından ayrı bir yazılım sistemi ile yapılmalı ve teknikerlerin bu yazılım sistemi üzerinden mühendislik meslek odalarına kayıt yaptırmaları tekniker, teknik öğretmen vb. ile ilgili çıkartılacak yönetmelikle zorunlu olması sağlanmalıdır.

2.4 Proje ve Müşavirlik Alanında Çalışan Mühendisler

Öneri 1: Proje ofisi açmadan önce mühendislerin en az 2-3 yıl hem şantiye hem ofis deneyimi kazanması zorunlu hale getirilmesi gerekmektedir.

Gerekçe: Deneyim şartı, mühendislerin mesleki olgunluğa erişmesini sağlayacak, hem uygulama hem de tasarım süreçlerinde daha bilinçli ve nitelikli hizmet sunmalarına imkân verecektir. Bu durum uzun vadede mühendislik kalitesini artıracaktır.

Öneri 2: Proje fiyatlandırmalarında standart bir cetvel uygulanması gerekmektedir.

Gerekçe: Serbest piyasa koşullarında proje ücretlerinde ciddi farklılıklar oluşmakta ve bu durum haksız rekabete yol açmaktadır. Standart fiyat cetveli, emeğin karşılığını koruyacak, mühendisler arasında eşitlik sağlayacak ve hizmet kalitesini güvence altına alacaktır.

Öneri 3: İnşaat ustalarının da yasal sürece dâhil edilmesi sağlanmalıdır.

Gerekçe: Uygulama hatalarının önemli bir kısmı sahadaki ustalardan kaynaklanmaktadır. Ustaların imza sürecine dâhil edilmesi, sorumluluğun paylaşılmasını sağlayacak ve daha dikkatli, titiz uygulamaların yapılmasına katkıda bulunacaktır. Bu yaklaşım aynı zamanda proje müelliflerinin üzerindeki haksız sorumluluk yükünü de azaltacaktır.

Öneri 4: Binaların belirli periyotlarla statik muayeneye girerek proje dışı müdahalelerin belgelendirilmesi gerekmektedir.

Gerekçe: Projeye aykırı müdahaleler, uzun yıllar boyunca proje müelliflerinin sorumluluğunda görülmektedir. Düzenli statik muayene ve belgelendirme sistemi, bu haksız yükü ortadan kaldıracak ve yapı güvenliğini artıracaktır.

2.5 Yapı Denetimde Çalışan Mühendisler

Öneri 1: 500 m²'nin altındaki inşaatlarda havuz sisteminin yeniden uygulanması gerekmektedir.

Gerekçe: Yapı denetim mühendisleri, birden fazla şantiyede etkin denetim yapamayacak kadar geniş sorumluluklar üstlenmektedir. Ayrıca şantiye şeflerinin yerine getirmediği görevler denetçilere yüklenmektedir. Havuz sistemi, iş yükünü dengeleyecek ve denetimlerin daha etkin yapılmasını sağlayarak hem mühendisin hem de kamunun sorumluluklarını koruyacaktır.

Öneri 2: Yapı Denetim firmalarında çalışan mühendislerin kontrolüne verilen yapı metrekare miktarları azaltılmalıdır. Yapı denetimde çalışan mühendisler'e ödenen ücretlerin SGK kayıtlarında meslek odası tarafından yayımlanan ücret tarifesine uygunluğu sağlanmalıdır. Yapı denetimde görev alan tekniker, teknik öğretmen vb. vasfında çalışanların mesleki kontrolü için kayıtlarının tutulması sağlanmalıdır.

Gerekçe: 30.000 m² bir yapım işinin kontrolünün yapı denetimde bir kişiye verilebildiği görülmektedir. Bir kişinin kontrolünü yapacağı yapım işinin YDS sistem atamasıyla farklı ilçelere de dağıldığı değerlendirildiğinde; yapı denetim kontrol mühendislerinin kontrol edebileceği yapı işi metrekare miktarının şantiye şeflerinde belirtilen miktarlardan fazla olmaması sağlanmalıdır.

Öneri 3: Yapı denetimde çalışan mühendisler'e ödenen ücretlerin çok düşük olduğu, imzacı mühendis çalıştırıldığı görülmektedir. Yapı denetimde çalışan mühendisler'e ödenen ücretlerin SGK kayıtlarında meslek odası tarafından yayımlanan ücret tarifesine uygunluğu sağlanmalıdır. Yapı denetimde gerçekten çalışan mühendis istihdamı ve yapı kontrolünün daha sağlıklı yapılması sağlanmalıdır.

Öneri 4: Yapı denetimde görev alan tekniker, teknik öğretmen vb. vasfında çalışanların mesleki kontrolü için kayıtlarının tutulması sağlanmalıdır.

2.6 Akademik Alanda Çalışan Mühendisler

Öneri 1: Üniversitelerde kontenjanların azaltılması gerekmektedir.

Gerekçe: İnşaat mühendisliği bölümlerinin sayıca fazla olması ve yüksek kontenjanlar, mezun enflasyonuna yol açmakta ve işsiz mühendis sayısını artırmaktadır. Kontenjanların düşürülmesi, mezun kalitesini ve istihdam olanaklarını iyileştirecektir.

Öneri 2: Eğitimde standartların belirlenmesi ve tüm üniversitelerde aynı standarda uygun eğitimin görülmesi gerekmektedir.

Gerekçe: Üniversiteler arası eğitim farklılıkları, mezunlar arasında bilgi ve beceri dengesizliğine neden olmaktadır. Eğitimde ortak standartların belirlenmesi, tüm mezunların eşit düzeyde yetkinlikle sektöre adım atmalarını sağlayacaktır.

Öneri 3: Eğitimde son yılın stajyer mühendislik uygulamasıyla geçirilmesi gerekmektedir.

Gerekçe: Mevcut durumda öğrenciler, yeterli saha deneyimi kazanmadan mezun olmakta ve iş hayatına başladıklarında büyük sorumluluklar altına girmektedir. Son yılın uygulamalı stajyer mühendislik ile geçirilmesi, öğrencilerin pratik bilgi ve becerilerini geliştirecek, bilinçli mühendislik hizmetlerinin artmasına katkı sağlayacaktır.

Öneri 4: Mühendislik eğitiminde branş seçimine yönlendiren eğitim sisteminin tercih edilmesi gerekmektedir.

Gerekçe: İnşaat mühendisliği çok geniş bir disiplin olup her alanda yüzeysel bilgi sahibi olmak nitelikli hizmet için yeterli değildir. Branşlaşmaya yönlendirme, mühendislerin belirli alanlarda uzmanlaşmasını sağlayarak sektörde kaliteyi yükseltecektir.

2.7 İşsiz Mühendisler

Öneri 1: Firmalarda en az bir inşaat mühendisi bulundurulması zorunlu hale getirilmesi gerekmektedir.

Gerekçe: Mevcut durumda bir mühendis birden fazla şantiye şefliği üstlenebilmekte, bu da iş olanaklarını daraltmakta ve işsiz mühendis sayısını artırmaktadır. Firmalarda mühendis istihdamının zorunlu hale getirilmesi hem işsizliği azaltacak hem de yapı süreçlerinde teknik kontrolü güçlendirecektir.

Öneri 2: Yeni mezun mühendisler için taban ücret belirlenmelidir.

Gerekçe: Düşük ücret-yüksek performans beklentisi, yeni mezunların meslek dışı alanlara yönelmesine neden olmaktadır. Taban ücret ve istihdam zorunluluğu meslektaşların emeğini koruyacak, işsizlik oranını azaltacak ve mühendislik niteliğini yükseltecektir.

Öneri 3: İşverenlerin gerekli eğitim-destek sağlaması gerekmektedir.

Gerekçe: Yeni mezun mühendisler, çoğu zaman görev tanımları dışında işlerde çalıştırılmakta ve işi tam öğrenmelerine fırsat verilmeden büyük sorumluluklar yüklenmektedir. Bu durum, mesleğe eksik ya da yanlış bilgilerle devam etmelerine ve mesleki gelişimlerinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olmaktadır. Bu nedenle işverenlerin eğitim, mentorluk ve kademeli görev dağılımı ile süreci desteklemesi gereklidir.

2.8 İnşaat Mühendisliği Alanında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Öneri 1: İnşaat sektöründe çalışan tüm bireyler için toplumsal cinsiyet eşitliği ve farkındalık eğitimleri zorunlu hale getirilmelidir.

Gerekçe: Kadın mühendisler, mesleklerini icra ederken ciddiye alınmama ve önyargılarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum, mesleki motivasyonlarını düşürmekte ve sektörde eşitsizlik algısını güçlendirmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri, sektördeki bakış açısını değiştirecek, kadın mühendislerin meslekte daha etkin ve adil şekilde yer almalarını sağlayacaktır.

2.9 Çalışma Alanında Yaşanan Şiddet Problemleri

Öneri 1: Müteahhitlerin yetkinlik kriterleri yeniden düzenlenmeli, sektörde yalnızca gerekli bilgi ve yönetim becerisine sahip kişilerin müteahhitlik yapmasına izin verilmelidir.

Gerekçe: Şantiye şefleri ve mühendisler işini doğru yapmak istediklerinde işverenler ve ustalar tarafından psikolojik veya fiziksel şiddete maruz kalabilmektedir. Yetkin olmayan müteahhitler çalışma ortamını doğru yönetememekte, işçi-mühendis dengesi bozulmaktadır. Müteahhitlik için yetkinlik şartı getirilmesi, şiddetin önlenmesine ve sağlıklı bir iş ortamının oluşmasına katkı sağlayacaktır.

2.10 Diğer

Öneri 1: Alt kadro (usta) eğitimlerinin ve yeterliliklerinin denetlenmesi gerekmektedir.

Gerekçe: Usta eğitimlerindeki yetersizlik, uygulama hatalarına yol açmaktadır. Yasal sorumluluğu olmayan işçiler eksik veya yanlış uygulamalar yapmaya daha meyilli olmaktadır. Eğitim ve yeterlilik denetimleri, sahada yapılan işlerin niteliğini artıracaktır.

Öneri 2: Mühendislerin ve inşaat işçilerinin deprem bölgelerinde rotasyon programlarına katılması gerekmektedir.

Gerekçe: Deprem bölgelerinde yapılan hataların yerinde incelenmesi, mühendis ve işçilere önemli bir farkındalık kazandıracaktır. Rotasyon programları mesleki deneyimi güçlendirecek ve bilinç düzeyini yükseltecektir.

Öneri 3: Meslektaş dayanışmasının artırılması için düzenlemeler yapılmalıdır.

Gerekçe: Mühendisler arasında dayanışma eksikliği, mesleğin saygınlığını zedelemektedir. Özellikle bilirkişilik dosyalarında meslektaşların birbirini haksız şekilde eleştirmesi, işbirliğini ve güveni zayıflatmaktadır. Dayanışma kültürünü teşvik eden düzenlemeler, mesleğin ortak değerlerini güçlendirecektir.

Öneri 4: İnşaat mühendislerinin kamuda çalışan mühendislerle aynı statüde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Gerekçe: İnşaat mühendisleri, kamu kurumlarında görev yapan meslektaşlarıyla benzer düzeyde sorumluluklar üstlenmekte ve aynı teknik yeterliliklere sahip olmaktadır. Ancak özel sektörde çalışan mühendisler çoğu zaman özlük hakları, maaş düzeyleri ve iş güvencesi açısından kamuda görev yapan mühendislerin gerisinde kalmaktadır. Bu durum, meslekte adaletsizlik algısına yol açmakta ve mühendislerin motivasyonunu olumsuz etkilemektedir. Statü ve haklarda eşitliğin sağlanması, hem meslek onurunun korunması hem de mühendislerin verimli ve sürdürülebilir bir şekilde çalışabilmesi açısından gereklidir.

3. İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ AÇISINDAN KAMUSAL POLİTİKALAR

Moderatör: Evren DEĞİRMENCİ

Raportör: Ceren EMRE

3.1 Demokratik İşletişin ve Hukukun Mühendislik Politikaları Açısından Önemi

Öneri 1: Yönetmelikler hazırlanırken odaların görüşleri alınmalıdır.

***Gerekçe:** Yönetmeliği hazırlayanlar, sahadaki uygulama ve zorluklara birebir hakim olamadıkları için, sahadaki durumlara şahit olan mühendislerin odalar aracılığıyla fikirlerini aktarması, yeni çıkacak olan yönetmeliklerin uygulanabilirliği açısından önemlidir.*

Öneri 2: Yapılarda uygulamada çalışan ustalar kayıt altına alınmalıdır.

***Gerekçe:** Hukukta gerçek sorumlular bulunmuyor, uygulamada her çeşit hatadan sorumlu olarak inşaat mühendisleri tutuluyor.*

Öneri 3: Hukuki olarak herkesin kendini bilgilendirmesi ve attıkları imzaların sorumluluğunu öğrenmesi sağlanmalıdır.

Öneri 4: Yeni mezun inşaat mühendislerine geniş yetkiler verilmemelidir.

Öneri 5: Şantiyelerde herkes kendi alanında şeflik yapmalıdır. (inşaat, elektrik, harita vb.)

3.2 Kamu Yatırımlarında Şeffaflık ve Hesap Verilebilirlik

Öneri 1: İhalelerde şeffaflığın sağlanabilmesi için teknik şartname, yapım teknikleri, birim fiyat ve pozların mutlaka güncellenmesi gerekmektedir.

***Gerekçe:** Yaklaşık maliyetler ve işin yapılabilirliği uyumlu değil. Malzeme çeşitliliği hızla değiştiği için tedariki zorlaşıyor ve özel pozlar kullanmak gerekiyor. Yaklaşık maliyetlerin üzerinde ihale verilmek zorunda kalınıyor, buna rağmen müteahhitler zarar edebileceklerini anlayınca yaptıkları işin kalitesini düşürüyorlar. Eskiden idareler müteahhitleri puanlıyordu, bu sistem tekrar uygulanabilir.*

Öneri 2: Her şehirde aynı tip projeler kullanılmamalı, yöreye ve şartlara uygun projeler üretilmelidir.

3.3 Kamusal Bir Hizmet Olarak Yapı Denetim Sistemi (PROJE, İNŞAAT ve MALZEME DENETİMİ)

Öneri 1: Yapı denetim ücretleri arttırılmalıdır.

Gerekçe: Denetleme ücretleri yetersiz olduğu için yapı denetim şirketlerinde yeterli sayıda mühendis çalıştırılmıyor. Projeler denetçiler tarafından incelenmeden kaşe imza yapılıyor, şantiye denetimleri yeteri kadar yapılmıyor.

Öneri 2: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından plansız ve habersiz olacak şekilde yapı denetim şirketleri denetlenmelidir.

Öneri 3: Evrak işleri elektronik ortama taşınmalıdır.

Gerekçe: Yapı denetim çalışanları şantiyelere daha çok vakit ayırmaları sağlanmış olur.

Öneri 4: Güçlü bir hukuk sistemi oluşturulmalı ve herkese eşit davranılmalıdır.

Gerekçe: Bu koşulların sağlanması durumunda zamanla mühendislerde ve şantiyede çalışanlarda etik kavramı gelişebilir.

Öneri 5: Yetkin mühendislik sistemi uygulanmalıdır.

Öneri 6: Yapı denetim sisteminde iller kendi içinde bölgelere ayrılmalıdır.

Gerekçe: Muğla ilinde ve yüzölçümü büyük diğer illerde ilçeler arası mesafeler çok fazla olduğu için şantiyelerin denetlenmesi zorlaşıyor.

Öneri 7: Yapı denetim çalışanlarının yetkinliği arttırılmalıdır.

Gerekçe: Genellikle yapı denetim çalışanları yeni mezun inşaat mühendislerinden oluşuyor.

Öneri 8: Kamuda çalışan inşaat mühendisliği kadrolarının güçlendirilmesi gerekmektedir.

Öneri 9: Kamu adına denetim yapılmalıdır.

Öneri 10: Ruhsat eki statik projelerin ruhsat vermeye yetkili kurumlara gönderilmeden önce denetimi resmi kuruluş olan meslek odaları tarafından yapılmalıdır.

Gerekçe: Yapı denetim kanun ve yönetmeliğine tabi yapılarda proje kontrolü yapı denetim firmaları tarafından da yapılmaktadır. Yeterli olup olmadığı tartışılmalıdır. Yapı denetime tabi olan ve olmayan yapılar yönünden proje denetimi konusu incelenmelidir. Yapı denetime tabi yapılarda proje incelemesinin yapı denetim kuruluşları tarafından yapılmasından sonra meslek odası tarafından tekrar proje incelemesi yapıldığında, yapı denetim kuruluşlarının yönetmelikte belirtilen proje kontrolündeki çeklist formuna uygun proje denetimi yapmadıkları görülecektir. Yapı denetim kuruluşları tarafından yapılan proje denetimlerinin yeterli olup olmadığı tartışılmalıdır.

Proje denetiminin “özel bir kamu kurumu tarafından yapılması” ancak yarı resmi kuruluş olan meslek odaları bünyesinde oluşturulacak ve ayrı bir yönetmelikle tanımı belirlenecek proje denetim birimleri tarafından yapılması sağlanmalıdır.

Serbest piyasada yapılan projelerin, piyasada proje yapan kişi veya firmalar tarafından yapılması çok sakıncalı bir işlemdir. Piyasada proje yapanların zamanla kontrolünü yaptıkları projelerdeki yapı sahibi veya müteahhitlerle diyaloga girerek “onun projesi ben-biz kontrol ediyoruz zaten” ifadeleriyle müşteri kapma olaylarına neden olacağı gibi, bir süre sonra proje kontrolü yapan özel firmaların proje kontrollüğü hizmeti yapmaktan çekilmeleri ile sonuçlanacaktır.

Özel sektör tarafından proje kontrolü yapacak kişi veya firmalar olması halinde ise bunun bir yönetmelikle kontrol altına alınması gerekir. Yetkilendirilen bu firmaların piyasada proje yapmaları önlenmeli, proje kontrol faaliyetinde bulunan firma ve yetkili meslek mensuplarının belirli bir süre proje müellifliği yapmalarının kısıtlanma şartı olmalıdır.

Ruhsat vermeye yetkili kamu kurumları tarafından da ruhsat eki projeler incelenmeli, kamu kurumu proje inceleme yetkililerin proje uygunluğundan sorumluluğu olması sağlanmalıdır. Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde ruhsat tanzim eden kurumlarda proje incelemeleri için her meslek dalında 1 yıl tecrübeli meslek mensubu bulundurulması zorunluluğu getirilmiş olmakla birlikte bir yıllık tecrübenin yetersiz olduğu ve liyakatin aranmadığı gözlemlenmektedir. Yapı ruhsatı tanzim eden ilgili kamu kurumlarında statik proje incelemelerinin en az 5 yıl proje ofisinde çalışmış, tecrübeli ve bu tecrübesini ispat edecek belgeleri bulunan inşaat mühendisleri tarafından yapılması sağlanmalıdır.

Öneri 11: İnşaat denetimi, yapı denetime tabi yapıların denetimi ve yapı denetime tabi olmayan yapıların denetimi olarak iki gruptadır. İnşaat denetimi, yapı denetime tabi olmayan yapılarda sadece teknik uygulama sorumlularına, yapı denetime tabi yapılarda ise sadece yapı denetim kuruluşlarına bırakılmamalı, ilgili kamu kurumları da yapı güvenliği ve iş sağlığı ve güvenliği yönünden yapı denetimde görev almalıdır.

Gerekeçe: Kamu kurumlarının yeterli personel ile inşaat denetimleri yapmadıkları, yapı ruhsatı almış yapılarda, yapı denetim firmalarına ve yapı denetime tabi olmayan yapılarda TUS (teknik uygulama sorumlusu) kişilere devredilmiş durumdadır. İlgili kamu kurumları su basman kontrolü dahi yapmadıkları, form düzenlemedikleri de görülmektedir.

Kamu kurumlarının yapı ruhsatı alınmadan yapılmakta olan kaçak yapılar hakkında denetimlerini yapmaları sağlanmalıdır. Aynı ada içerisinde bitişik 2 parseldeki parselin birisindeki yapı için şikayet söz konusu olduğunda sadece o parseldeki yapı için tespit ve tutanak yaptıkları, bitişik parseldeki ruhsatsız yapı için bir denetim yapmamaktadırlar. Ruhsatsız yapıların iş sağlığı ve güvenliği sağlanmadan yapıldığı da bir gerçektir.

16 Eylül 2025 tarih 33019 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girecek Şantiye Şefleri Hakkındaki Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin ilgili idarenin görevlerini kapsayan 9. Maddesinde, şantiye şeflerinin yılda en

az bir defa denetlenmesi ve denetleme ilgili ilgili idare tarafından form doldurulması hükmü getirilmiş olmasına rağmen bunun yapı işini denetlemeyi kapsamadığı, sadece şantiye şefinin denetlenmesi ile kapsamının sınırlı olduğu belirtilmektedir. İmar kanunu ve Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğine ilgili idarenin görevlerine yapıları su basman seviyesinde ve ayrıca yapı işi sürecinde en az bir defa denetleme ve form tanzim etme yükümlülüğü getirilerek yapı denetiminde ilgili idarelerin yükümlülüğü ve sorumluluğu sağlanmalıdır.

3.4 Riskli Yapı Stokunun Dönüştürülmesi

Öneri 1: İMO aracılığıyla hızlı tarama yöntemine göre ilçelerde ilgili idarelerle protokoller yapılmalı ve sokak taramalarına başlanmalıdır.

Gerekçe: *Mevcut yapı stoğunun büyük çoğunluğu mevcut yönetmeliğin gerekliliklerini sağlamıyor.*

3.5 Afet Yönetimi ve Politikaları

Öneri 1: Afet yönetimi üçe ayrılıyor; afet öncesi, afet sırası ve afet sonrası. Afet öncesine yatırım yapılması gerekmektedir.

Öneri 2: Yapılaşmaya uygun olmayan yerlere yapılaşma izni verilmemelidir.

Gerekçe: *Afet çeşitlenmeye başladı; sel, yangın vb. dere yataklarına veya ormanların içine yapılaşma izni verildiğinde o yapılardaki insanların afetlerden etkilenme olasılığı artıyor, can ve mal kaybı yaşanabiliyor.*

3.6 İmar Politikaları

Öneri 1: İmar politikaları kamu yararı gözetilerek ranttan uzak olmalıdır.

Öneri 2: İmar planlamalarının bir elden yapılması sağlanmalıdır.

Gerekçe: *İmar planlaması alanında yıllarca çalışan teknik insanların çalışmalarına karşın bir gecede çıkarılan imar barışı yasası nedeniyle uygunsuz bir çok yapıya kullanım belgesi verildi. Bu nedenle teknik değil siyasilerin karar verici olduğu görülüyor.*

Öneri 3: İmar planları bölgeye uygun hazırlanmalıdır.

Gerekçe: *Arazi yapısı gereği yapılaşmaya uygun olmayan yerlere fazla imar verilmiş. Temel kazılarında veya istinat yapılarında problemler yaşanıyor.*

Öneri 4: İmar planları hazırlanırken sürecin kısaltılması sağlanmalıdır.

Gerekçe: *İmar planı hazırlanmasının yıllar sürdüğü bölgelerde kaçak yapılaşma hızla artıyor.*

Öneri 5: İmar politikaları arsa üretmek için, plansız yapılaşmayı ve kaçak ruhsatsız yapılaşmayı önleme amaçlı olmalıdır.

Gerekçe: *İlgili kamu kurumları tarafından ada bazında imar planları uygulamaları ve arsa üretimleri yapılmakta belediye meclislerince de parça parça imar uygulamaları onaylanmaktadır. Halbuki bu arsa arzı yaratmamakta olup arza sunulan sınırlı sayıda arsalar sahipleri tarafından ranta dönüşmektedir.*

İlgili kamu kurumları için imar uygulamaları üzerinde uzunca bir çalışma gerektirse de, kamu arazilerinin ve özel mülkiyet arazilerinin imar uygulaması ile arsaya dönüşmesi işlemini çok sayıda arsa arzı ile bir arada yaparak satışa sunmaları ile rant piyasası da önlenerek, yeni yerleşim yerleri oluşturulması sağlanmalıdır.

Yeni imar politikalarında sokak ve cadde genişlikleri taşıt çokluğu ve trafik gözetilerek daha geniş yapılmasının sağlanması ve gerekiyorsa mevzuat değişikli de yapılması sağlanmalıdır.

Plansız yapılaşma ve kaçak yapılaşmanın önüne geçilmelidir. Büyük şehirlerde köylerin mahalleye dönüşmesi ile köylere göç olmakta ve köylerde tarımsal faaliyete dönük olmayan villa yapılaşmaları olmakta ve köylere göç eden villa sahipleri tarafından, köylüyü tarım ve hayvancılık faaliyetleri yaptıkları gerekçesiyle şikayetler yapılmakta köylü cezai müeyyideye maruz kalmakta tarım ve hayvancılık faaliyetine son vermek zorunda kalmaktadır. Mahalleye dönüşen köylerin köy statülerinin korunması sağlanmalıdır.

3.7 Sürdürülebilir Çevre Politikaları

Öneri 1: Çöp ayrıştırma tesisleri planlı yapılmalı, çöpler ayrıştırılarak bertaraf edilmelidir.

3.8 Su Politikaları

Öneri 1: Su ücretleri kullanım miktarına göre ayarlanmalıdır.

Öneri 2: Özel havuzlar kısıtlanmalıdır.

Öneri 3: Merkezi hükümette su politikalarının karşılığını alabileceğimiz bir birim kurulması sağlanmalıdır.

Öneri 4: Kaçak su kuyusu açılması denetlenmelidir.

Öneri 5: Susuz peyzaj uygulaması arttırılmalıdır.

Öneri 6: Valilik bünyesindeki Su Kurulu'na odaların katılması ve söz sahibi olması sağlanmalıdır.

3.9 Ulaşım Politikaları

Öneri 1: İhaleler daha şeffaf olmalı ve kamu yararı gözetilmelidir.

***Gerekçe:** Yap, işlet, devret modeli kabul edilebilir değil. Yolları kullansanız da kullanmasanız da ücreti hepimizden alınıyor.*

Öneri 2: Daha çevreci ve ekonomik ulaşım çeşitleri örneğin raylı sistemler arttırılmalıdır.

Öneri 3: İlçeler geliştiği için ulaşım ağı da geliştirilmelidir.

3.10 Kentsel Altyapı Politikaları

Öneri 1: Altyapılar zeminin altındaki şaftlardan sağlanmalıdır.

***Gerekçe:** Yollara zarar verilmeden onarım yapılabilir.*

Öneri 2: Kentsel Altyapı Politikaları özel şirketlerle koordineli olarak planlanmalıdır.

Öneri 3: Altyapılar hazır edildikten sonra o bölgeye imar verilmelidir.

3.11 Enerji Politikaları

Öneri 1: 2000 m² üstü kamu binaları için yeşil bina sertifikası zorunlu hale getirildi, bunun kapsamı kademeli olarak konutlara kadar genişletilmelidir.

3.12 Kıyı ve Deniz Politikaları

Öneri 1: Kıyı ve denizlerdeki kaçak iskeleler denetlenmelidir.

3.13 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Politikaları

Öneri 1: İş güvenliği uzmanları işveren tarafından tespit edilmemeli, bakanlık tarafından atanmalıdır.

Öneri 2: Yapı işlerinde iş sağlığı ve güvenliğindeki tüm yükümlülük ve sorumluluk iş sahibi, işveren vasfındaki yapı müteahhitlerinde olmasına rağmen konunun öneminin anlaşılmadığı görülmektedir. Yapı sahibi ve yapı müteahhitlerine iş sağlığı ve güvenliği hakkında ve yükümlülükleri ile ilgili zorunlu farkındalık eğitimlerine katılmış olduklarını belgeledikleri sertifikaları olması şartı getirilmelidir.

Gerekçe: Ruhsatsız yapıların iş sağlığı ve güvenliği sağlanmadan yapıldığı da bir gerçektir. İş sağlığı ve güvenliği hakkında, kendi evini yapmak için geçici müteahhitlik belgesi alanlar dahil, yapı müteahhitlerinin farkındalık içinde olmadıkları açıktır. İş sağlığı ve güvenliği kanunu ve ilgili meslekler için uygulanan tüm yönetmeliklerde iş sağlığı ve güvenliğini sağlama tedbirleri alma yükümlüğü işverenlerdedir,

Yapı müteahhitliği yönetmeliğinde değişiklik yapılarak en az yetki belgeli ustalar için yapılan zorunlu eğitim gibi sertifikalı iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almayanların yapı müteahhitliği yapması önlenmelidir.

Kimyager, biyolog vb. meslek mensubu iş güvenliği uzmanları yapı işinde ne kadar bilgi sahibi olabilir? uzman olarak yapı işinde hangi tehlikeyi görebilir ne önerebilir? tartışılmalıdır. İş güvenliği uzmanlığının mesleki olması, yapı işlerinde inşaat mühendisi iş güvenliği uzmanının görevlendirilmesi sağlanmalıdır. Yapı işlerinde meydana gelen iş kazası olaylarında iş güvenliği uzmanı bilirkişi olarak meslek mensubu bilirkişilerin görevlendirilmesi gerektiği önerilmektedir.

İş sağlığı ve güvenliği yükümlülükleri, yapı müteahhidi tarafından çalıştırılan şantiye şeflerinden, Yapı denetim çalışanlarından, TUS meslek mensuplarından kaldırılmalı, işverenlerin yükümlülüklerini meslek mensuplarına devreden kanun yönetmelik maddeleri kaldırılmalıdır.

3.14 Diğer

Öneri 1: Şantiyelerde çalışan kadın mühendisler için devlet düzeyinde istihdamın artırılması sağlanmalıdır.

4. İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİ

Moderatör: Altuğ SAYGILI

Raportör: Mervegül UYSAL

4.1. Yüksek Öğretim Yerine Öğrenim Odaklı Bir Anlayışın Geliştirilmesi

Öneri 1: Bu başlık üniversite eğitimi ve üniversite eğitimi bittikten sonra ise mesleki eğitim olmak üzere 2'ye ayrılmalıdır. Üniversite eğitiminden önce, ilk ve orta öğretimin yetersizliği ve sınav odaklı eğitimin getirdiği yetersizliklerin önüne geçilmeli, ezbere dayalı eğitim önlenmelidir. Öğrenim odaklı anlayışın genç yaşlarda öğrencilere empoze edilmelidir. Üniversitelerde teorik eğitim fazla olmakla birlikte, uygulamalı eğitime yeteri kadar vakit ayrılmamaktadır. Bu yüzden yöneticiler teknik gezilere destek olmalıdır.

Öneri 2: İnşaat Mühendisliğine Giriş dersinde mesleki tanıtım odayla ve baro ile yapılmalıdır. Öğrencilerin, hukuki sorumluluklarının farkına varması sağlanmalı ve bu sorumluluklar hakkında bilgilendirilmeleri gerekmektedir.

4.2. Eğitimde Niteliğin Geliştirilmesi Açısından Akademik Özerklik ve Bağımsızlık

Öneri 1: Üniversitelerde bilim odaklı ve objektif bir eğitimin verilebilmesi için siyasetin üniversitelerden çekilmesi gerekmektedir. Üniversite özerk olmalıdır. Kampüs içi bütçe dağılımında öncelik eğitim ve öğretim faaliyetleri için olmalıdır.

Öneri 2: MÜDEK gibi akreditasyon kurumlarınca üniversitelerde eğitim ve öğretimde bir standart oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bu durum olumlu karşılanmakla birlikte akreditasyon süreçleri, sadece asgari standartları belirlemelidir. Eğitimin tek tip ve standart bir şekilde sürdürülmesine neden olarak akademisyenlerin özerkliğini etkilememelidir.

4.3. İnşaat Mühendisliğinin Bölümlerinin Altyapı Olanakları ve Akademik Personel Yeterlilikleri

Öneri 1: Yeni bölümlerin açılması engellenmelidir. Öğrencisi olmayan bölümlerin kapatılması gerekmektedir. Akreditasyonu olmayan bölümlerde lisansüstü programların açılması engellenmelidir. Başvuru koşulları ağırlaştırılmalıdır.

4.4 Akademik Çalışmalarda Yeterlilik Akademik Ünvanlarda Liyakat

Öneri 1: Üniversitelerde liyakatin artması için, üniversitelerin siyasetten arındırılması gerekmektedir. Üniversite üst yöneticilerini, o üniversitede çalışan personeller demokratik bir şekilde seçmelidir. Akademik personelin ekonomik koşulları iyileştirilmelidir.

Gerekçe: Liyakatin olmaması ve adam kayırmalar üniversite personelinin motivasyonunun azalmasına neden olmaktadır. Motivasyonu olmayan akademisyenlerin öğrencilerine yeterli olması söz konusu değildir. Ayrıca akademik personelin ekonomik koşullarının iyileştirilmesi akademisyenlerin motivasyonunun yükselmesine ve öğrenciye daha verimli olmalarını sağlayabilir.

4.5. Üniversitelerin ve Akademisyenlerin Piyasaya Doğrudan Mühendislik Hizmeti Vermesi

Öneri 1: Akademik personelin, sektöre danışmanlık eğitimi vermesi desteklenmelidir.

Gerekçe: Sektörde çözülemeyen karmaşık problemler için üniversiteler danışmanlık desteği vermektedir. Bu sayede bitirme projelerinde danışmanlık hizmeti verilen işler kullanılabilmektedir.

4.6. İnşaat Mühendisliği Kontenjanları ve Mühendislik Baraj Puanları

Öneri 1: Kontenjanların azaltılması ve bununla birlikte inşaat mühendisliğine giriş barajının yükseltilmesi gerekmektedir. Gerekli planlama yapılmadan yeni bölümlerin açılmaması önerilmiştir.

Gerekçe: Eksi netlerle inşaat mühendisliği kazanan öğrenciler bulunmaktadır. Öğrencilerin gözünde inşaat mühendisliğinin değeri çok düşmüştür. Çünkü bu bölümü kazanmak kolay hale gelmiştir. Öğrencilerde 'Hiçbir şey olamazsam en azından İnşaat Mühendisi olurum.' bakış açısı mevcuttur. Kontenjanların azaltılması ve giriş barajının yükseltilmesiyle bu bakış açısı değiştirilebilir.

4.7. Ortaöğretimde Bilimsel ve Laik Eğitimin Mühendislik Bölümleri Açısından Önemleri

Öneri 1: Öğrencilerin üniversitelerde aldıkları eğitim yön gösterici olmalıdır. Üniversitelerde öğrencilerin araştırması ve kendini geliştirmesi gerekmektedir. Okulda alınması gereken araştırma, düşünme, problem çözme yeteneklerinin geliştirilmesi için yön gösterilmektedir. Öğrencilerin de bunların üzerine koyarak eğitim hayatını tamamlaması gerekmektedir. Bu sebeple ortaöğretimler kendi eğitim öğretim planlamalarını gözden geçirmeli ve ezbere dayalı, bilim ve matematikten uzak sistemleri revize edilmelidir.

4.8. Eğitimde Stajın Önemi ve Herkes İçin Ulaşılabilir Olması

Öneri 1: Üniversitelerde 4 yıllık eğitim boyunca 2 dönem yaz stajı uygulaması mevcuttur. Ara stajlara ek olarak eğitimin sonunda 6 aylık bir staj eklenmelidir.

Gerekçe: İnşaat mühendisliği eğitiminde hali hazırda 2 yaz dönemi boyunca staj yapma zorunluluğu vardır. Ancak bu stajların dürüst bir şekilde yapıldığının kontrol edilebilirliği oldukça düşüktür. Ayrıca staj dönemlerinde sektör içerisinde stajyer öğrenciler çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır. Staj koşulları nedeniyle öğrenciler stajlarına isteksiz gitmekte ve mesleklerini öğrenmekte zorluk çekmektedirler. 4 yıllık mühendislik eğitime eklenen 6 aylık bir staj dönemi bu olumsuzlukları ortadan kaldırabilir.

4.9. Diğer

Öneri 1: Üniversite eğitiminde inşaat mühendisliği yazılımlarının kullanılması, parametre seçimi ve sonuçların yorumlanması desteklenmelidir.

5. GELECEĞİN İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ VE İHTİYAÇLARI

Moderatör: Ahmet Onur ÖZERGENE

Raportör: Sevinçgül TÜRKMEN

5.1 Dünyada ve Türkiye’de Sosyolojik ve Demografik Değişimler ve İnşaat Mühendisliği Alanına Olası Etkiler

Öneri 1: Kontrolsüz nüfus artışı ve göç hareketlerinin etkilerini azaltmak için planlı imar ve sürdürülebilir kentleşme politikaları geliştirilmelidir. Bu politikalar hem şehirlerin sağlıklı gelişmesini hem de güvenli yaşam alanlarının oluşmasını sağlayacaktır. Ayrıca altyapı yatırımlarıyla desteklenen planlı kentleşme, ekonomik kayıpların da önüne geçecektir.

Gerekçe: Nüfus artışı, konut ve altyapı ihtiyacını hızla yükselterek düzensiz şehirleşmeye yol açmaktadır. Bu durum, yaşam kalitesini düşürmekte ve sağlıksız kentleşmeyi artırmaktadır. Planlı kentleşme ile güvenli, sağlıklı ve sürdürülebilir yaşam alanları oluşturmak mümkün hale gelir.

Öneri 2: Göç kaynaklı konut ihtiyacına karşı üretim sürecinde planlama ve denetim mekanizmaları güçlendirilmelidir. Konut projeleri belirli standartlar çerçevesinde, ihtiyaca uygun ve sürdürülebilir şekilde hayata geçirilmelidir. Böylece hem konut arzı artırılır hem de fiyatların kontrolsüz artışı engellenebilir.

Gerekçe: Göç ile artan talep, konut fiyatlarını yükseltmekte ve metropollerde yaşam maliyetlerini artırmaktadır. Bu durum, kırsal bölgelere zorunlu göçü hızlandırmakta ve şehirlerde dengesiz bir yapılaşma doğurmaktadır. Güçlü denetim mekanizmaları bu süreci kontrol altına alır.

Öneri 3: Kırsal yerleşimin artmasıyla birlikte altyapı ve ulaşım yatırımları planlı şekilde yapılmalıdır. Belediye hizmetlerinin geniş bir alana dağılması yerine altyapısı güçlü bölgeler oluşturulmalıdır. Böylece hem maliyetler düşer hem de yaşam kalitesi korunur.

Gerekçe: Kırsal alanlara yayılma, çöp toplama ve ulaşım gibi hizmetlerde zorluklar doğurmaktadır. Bu durum belediye bütçelerinde ciddi yük oluşturur. Planlı yatırımlarla kırsal bölgeler daha yaşanabilir hale getirilebilir.

Öneri 4: Kırsal bölgelerde düşük katlı, güvenli ve depreme dayanıklı yapı projeleri teşvik edilmelidir. Bu projeler, afet risklerinin yüksek olduğu ülkemizde daha güvenli yaşam alanları sunacaktır. Ayrıca kırsal bölgelerdeki yapılaşma, şehirlerin aşırı yoğunluğunu azaltır.

Gerekçe: Yüksek katlı yapılar afet anında tahliye zorluğu ve konforsuz yaşam koşulları yaratmaktadır. Kırsal yerleşim ise hem yaşam kalitesini yükseltmekte hem de güvenlik açısından daha sürdürülebilir bir alternatif oluşturmaktadır.

5.2 Dünyada ve Türkiye’de Üniversite Eğitimde Vizyon Değişimleri ve İnşaat Mühendisliği Eğitimine Olası Etkileri

Öneri 1: Mühendislik eğitiminde öğretmeye değil, öğrenmeye dayalı bir sistem benimsenmelidir. Bu kapsamda baraj puanlarının yükseltilmesi ve kontenjanların dengeli şekilde düzenlenmesi, öğrenci niteliğini artıracaktır. Böylece üniversitelere gelen öğrenciler daha bilinçli, istekli ve akademik olarak yeterli olacaktır.

Gerekçe: Öğrenci kalitesi yükselmediği sürece eğitimden alınan verim düşmekte ve mezunların yeterliliği zayıflamaktadır. Daha yüksek giriş standartları, hem üniversitelerin eğitim kalitesini hem de sektörün ihtiyaç duyduğu donanımlı mühendislerin yetişmesini destekleyecektir.

Öneri 2: Müfredatta temel mühendislik derslerine daha çok ağırlık verilmeli ve öğrencilerin dijital araçları bilinçli kullanabilmesi sağlanmalıdır. Öğrenciler, yapay zekâ ve paket programlardan aldıkları sonuçları sorgulayabilmeli ve bu çıktıları kendi bilgi birikimleriyle değerlendirebilmelidir. Böylece teknolojiye bağımlı değil, teknolojiyi yöneten mühendisler yetiştirilebilir.

Gerekçe: Günümüzde öğrenciler, paket programlara ve yapay zekâyâ aşırı bağımlı hale gelmekte ve eleştirel düşünce ile problem çözme becerilerini kaybetmektedir. Temel bilgisi güçlü ve sorgulama yeteneğine sahip mühendisler, teknolojiye daha bilinçli yaklaşarak kaliteli mühendislik çözümleri üretebilir.

Öneri 3: Mühendislik eğitiminde uygulama odaklı dersler artırılmalı ve zorunlu hale getirilmelidir. Öğrencilerin iş dünyasıyla daha erken tanışabilmesi için uzun dönem stajlar ve düzenli teknik geziler müfredata eklenmelidir. Böylece mezunlar hem teorik bilgilerini pekiştirir hem de pratikte karşılaşacakları sorunlara hazırlıklı olur.

Gerekçe: Şu anda öğrenciler büyük ölçüde teorik bilgiyle mezun olmakta ve iş hayatına hazır hale gelememektedir. Uygulama imkânları artırıldığında öğrenciler mezuniyet sonrası daha hızlı adapte olabilir ve sektörde nitelikli iş gücü olarak öne çıkabilir.

5.3 Bilişim Alanındaki Gelişmeler ve İnşaat Mühendisliği Alanına Olası Etkileri

Öneri 1: Mühendislik eğitime kodlama, sensör-otomasyon ve yapay zekâ dersleri eklenmelidir. Böylece öğrenciler geleceğin teknolojilerine uyum sağlayabilecek donanıma kavuşur. Bu dersler, mühendislerin sadece kullanıcı değil aynı zamanda yönlendirici olmalarını da sağlar.

Gerekçe: Yapay zekâ mühendisliğe entegre olsa bile onu yönetecek ve geliştirecek uzmanlara ihtiyaç vardır. Bu nedenle mühendislerin eğitim sürecinde dijital beceriler kazanmaları zorunludur.

Öneri 2: Sensör sistemlerinin ulaştırma altyapısında kullanımının yaygınlaştırılması gereklidir. Bu sistemlerin eğitim programlarına dahil edilmesi gerekir. Öğrenciler bu teknolojileri öğrenerek gelecekteki projelerde daha bilinçli şekilde uygulayabilir. Bu sayede altyapı yönetiminde yeni çözümler üretilebilir.

Gerekçe: Sensörler gerçek zamanlı veri sağlayarak denetim ve bakım süreçlerini kolaylaştırmaktadır. Bu durum hem maliyetleri düşürmekte hem de güvenliği artırmaktadır.

Öneri 3: Beton dayanımını ve taşıyıcı sistem değişikliklerini tespit eden sensörlerin yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bu sistemler şantiyelerde inşaat sürecini hızlandırır ve güvenliği artırır. Ayrıca kalite kontrol süreçleri daha etkin hale gelir.

Gerekçe: Bu sensörler sayesinde 28 gün beklemeden beton dayanımı ölçülerek zamandan tasarruf edilir. Ayrıca taşıyıcı sistemdeki değişiklikler anında tespit edilerek olası risklerin önüne geçilebilir.

Öneri 4: Şehir planlama ve altyapı yönetiminde dijital ikiz teknolojisi kullanılmalıdır. Bu sayede olası riskler önceden simüle edilerek daha güvenli, verimli ve sürdürülebilir kararlar alınabilir. Ancak teknolojinin yalnızca bilinçli ve doğru şekilde kullanılması, sağlıklı sonuçlar elde edilebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Gerekçe: Dijital ikiz teknolojisi binaların ömür boyu takibini mümkün kılarak büyük kolaylık sağlar. Ancak ülkenin sanal kopyasının dış dünyaya açılması, güvenlik açısından büyük tehdit oluşturur.

5.4 İnşaat Mühendisliği Uygulama Alanlarında Değişimler ve İnşaat Mühendisliği Alanına Olası Etkileri

Öneri 1: Yeni mezunların şantiye şefliği görev ve sorumluluk bilinci artırılmalıdır. Bu bilinç eğitim sürecinden itibaren kazandırılmalıdır. Böylece imza atma dışında gerçek sorumluluk üstlenmeleri sağlanır.

Gerekçe: Şantiye şefliği sadece belge imzalama işi olarak görülmektedir. Bu durum projelerin kalitesini düşürmektedir.

Öneri 2: Yeni mezunların düşük ücretlere çalışması mesleğin değerini düşürmektedir. Daha iyi ücretler mesleki motivasyonu da yükseltir, böylece yeni mezun mühendisler işlerine daha çok sahip çıkacaktır.

Gerekçe: Yeni mezunlar düşük ücretlere çalışmakta, meslek saygınlığını kaybetmektedir. Ücret yetersizliği mühendisleri işten uzaklaştırmakta ve kalitesiz uygulamalara sebep olmaktadır.

Öneri 3: Meslek saygınlığımızı geri kazanabilmek için üniversitelerden mezun sayısı azaltılmalı, öğrenci kalitesi artırılmalıdır. İnşaat mühendisliğini tercih sürecinde baraj puan ve kontenjanlarda düzenlemeler yapılmalıdır.

Gerekçe: *Vasıfsız üniversitelerden çok sayıda mezun verilmesi işsizliği artırmakta ve meslek değerini düşürmektedir.*

Öneri 4: Yetkin mühendislik sistemi uygulamaya alınmalıdır. Bu sistem, belirli kriterlere dayalı olarak mesleki sorumlulukları güçlendirir. Böylece kalite standardı yükselir. Fakat yetkin mühendislik sistemi sadece mezuniyet yılına değil, bilgi ve deneyim kriterlerine dayalı olmalıdır. Böylece gerçek anlamda liyakat ön plana çıkar. Ayrıca genç mühendisler de fırsat bulabilir.

Gerekçe: *Tecrübe ve bilgi birikimi mesleki sorumluluk için önemlidir. Yetkin mühendislik ile sektörde kalite kontrol sağlanabilir. Fakat uzun süre mesleğini icra etmeyen kişilerin güncel bilgi ve uygulamalara hâkimiyetleri sınırlı olabilir. Buna karşın yeni mezunların eğitimleri daha güncel olduğundan, çağdaş yöntem ve tekniklere ilişkin yetkinlikleri daha yüksek seviyede olabileceği unutulmamalıdır.*

Öneri 5: Çimento fabrikalarında ve santrallerde İnşaat Mühendisi bulundurma zorunluluğu getirilmelidir. Bu zorunluluk kaliteyi artırır.

Gerekçe: *Mühendis varlığı, iş güvenliği ve kalite açısından zorunludur.*

Öneri 6: Kurumlara yeni mezun bulundurma zorunluluğu getirilmelidir. Bu sistem genç mühendislerin iş bulmasını kolaylaştırır. Ayrıca sektörde deneyim kazanma fırsatı sağlar.

Gerekçe: *Yeni mezunların iş bulamaması meslek için büyük bir kayıptır. Zorunlu istihdam, onların tecrübe kazanmalarını sağlayacaktır.*

5.5 İnşaat Mühendisliğinde Malzemelerin Gelişimi ve Değişimi

Öneri 1: Sürdürülebilir malzeme kullanımı yaygınlaştırılmalı ve 3D beton baskı teknolojisi desteklenmelidir.

Gerekçe: *Atık malzemelerin geri dönüşümü doğayı korur. 3D beton üretimi ise zaman ve maliyet açısından avantaj sağlar. Ayrıca yerli kaynakların kullanımıyla dışa bağımlılık azalır.*

Öneri 2: Atık malzemelerin asfalt üretiminde kullanılmasına yönelik çalışmalar artırılmalıdır. Bu çalışmalar hem çevresel fayda sağlar hem de altyapı maliyetlerini düşürür. Böylece kaynakların verimli kullanımı sağlanır.

Gerekçe: Atıkların dönüştürülmesi istenen mekanik özellikleri karşılayabilmektedir. Bu yöntem altyapıda kullanılabilir ve çevre kirliliğini azaltır.

Öneri 3: Atık depolama ve geri dönüşüm çalışmaları desteklenmelidir. Bu alandaki yatırımlar iklim değişikliğiyle mücadeleye katkı sunar. Ayrıca şehirlerde çevresel sürdürülebilirliği güçlendirir.

Gerekçe: Dünyada çevre kirliliği ve iklim değişikliği önemli bir sorun haline gelmiştir. Geri dönüşüm çalışmaları bu sorunların çözümünde kritik öneme sahiptir.

6. İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI, MESLEKİ İLİŞKİLER, DAYANIŞMA VE İŞBİRLİĞİ

Moderatör: Mehmet Soner AKDOĞAN

Raportör: Gülser ERYILMAZ

6.1. İstihdam Koşulu ve Çalışma Alanlarına Göre Meslektaşlarla İlişkiler

6.1.1. Proje Büroları ve Çalışanlarıyla İlişkiler

Öneri 1: Piyasada rekabet oldukça fazladır. Bu da özellikle ücretlendirme konusunda çok fazla kırım ve fiyatlar arası uçuruma neden olmaktadır. Üyeler arası rekabetin dengede tutulması için yetkinlik üzerinde çalışmalar yapılmalıdır. Proje kalitesi de gözetilerek proje fiyatları yayınlanıp odalar arası dengeler gözetilmelidir. SİM-İTB belgeleri için projecilik bazında yükümlülükler getirilmelidir. Üye sayısı az olan şubelerin projecilik ağırlıklı çalıştığı göz önüne alınarak İMO merkez asil-yedek yönetim kurulu üyesi olması sağlanmalıdır.

Gerekçe: Projelerde kaliteyi arttırmak, rekabeti adil zeminde tutmak ve mesleki etik kuralları korumak için standart fiyatlandırma gereklidir. Küçük şubelerin temsil edilmesi demokratik katılımı güçlendirir.

6.1.2. Yapı Denetim Kuruluşları ve Çalışanlarıyla İlişkiler

Öneri 1: Denetleyenin, denetlenenden daha yetkin mesleki yeterliliği olması için oda ile çalışmalar yapılmalı. Denetçi mühendisi kavramı ve yapı denetimde çalışan meslektaşların inşaat mühendisleri odasından alacağı yasal geçerliliği olan sertifikalar ile zorunlu çalışma yükümlülüğü getirilmelidir.

Gerekçe: Yapı denetim sisteminde güvenirliliği arttırmak için mühendislerin oda tarafından verilen belgelerle yetkinleştirilmesi şarttır. Bu sayede hem meslektaşların yeterliliği belgelenir hem de standartlaşma sağlanır.

Öneri 2: Her alanda olduğu gibi yapı denetim kuruluşlarında çalışan meslektaşlarımızın da sorumlulukları ağırdır. Bu nedenle 4708 sayılı yapı denetim yönetmeliği hakkında özellikle yeni meslektaşlarımız için eğitimler verilmelidir.

Gerekçe: Yapı denetim alanında çalışan mühendisler özellikle yeni mezun kişilerden oluşmaktadır. Oluşabilecek cezai vs. yaptırımlara karşı önceden daha donanımlı işe başlamak, bu alanda çalışacak meslektaşlarımız için daha güven verici olacaktır.

6.1.3. Kamu İdareleri ve Personeli İle İlişkiler

Öneri 1: Kamu personellerinin İMO'ya kayıtların yapılması için teşvik edilecek çalışmalar yapılmalı. 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 3194 Sayılı İmar Kanunu, 30113 Sayılı Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği gibi kamu çalışanlarını ilgilendiren meslek konularında üniversite-inşaat mühendisleri odası işbirliği ile eğitimler verilmelidir. Kamu çalışanlarının siyasi baskılardan uzak teknik olarak güçlenmeleri için destek verilmelidir.

Gerekçe: *Kamu çalışanlarının mesleki kapasitelerinin arttırılması uygulamaların kalitesini yükseltir. Kamu-Oda-Üniversite arasındaki farklı mevzuatların ortak bir çerçevede buluşması hem iş akışını kolaylaştırır hem de uygulamadaki karışıklıkları önler.*

Öneri 2: Kamu çalışanlarından odayla ilişki kurmak adına temsilci talep edilmesi sorunların çözülmesi ve temsilde söz sahibi olma açısından önemlidir.

Gerekçe: *Oda ile güçlü işbirliği, kamu yararının daha etkin korunmasına katkı sağlar.*

Öneri 3: Kamu idareleri personellerinin kendilerinin rakibi durumunda olmayan serbest çalışan ve farklı kurumlarda çalışan meslektaşlarına karşı insani ve teknik bilgi alışverişi yönünden bakış açılarının olumlu olmadığı birbirlerine itibar etmedikleri görülmektedir. İnşaat Mühendisleri Odası tarafından birliktelik karşılıklı saygı bilgi paylaşımı ortamı sağlanmalıdır.

Gerekçe: *Mülkiyeliler, maliyeciler vb. bazı meslek mensupları kendilerinden önceki mezunlara ve meslektaşlarına “üstad” diye hitap ederek saygı ve sevgi gösterirken bizim birbirimize hitabet üslubumuzun da etik olarak yerleşmesi gerekmektedir, özellikle kamu kurumlarında serbest meslek mensubu meslektaşlara hiç itibar edilmemektedir.*

Kamu kurumunda çalışanların serbest meslek mensubu olarak mesleğini icra eden meslek mensubu arkadaşlarına yaklaşımlarının ise onları hiçe sayar nitelikte olduğu da görülmektedir.

TMMOB'dan ve İMO'dan ise özlük haklarının iyileştirilmesi hakkındaki talepleri ise her zaman ön planda değerlendirilerek gündeme getirildiği halde, odamızın tüm yükünü serbest çalışanların karşıladığı da bir gerçek iken, oda kayıtlarını dahi zorunluluk olmadığı sürece kendilerine belge gerekli olmadığı sürece kamu kurumu çalışanları oda kayıtlarını yaptırmamaktadırlar.

Kamu kurumu çalışanı inşaat mühendisi meslek mensuplarının İMO meslek odasına kayıtları zorunlu hale getirilmeli, Yetkin mühendislik eğitimlerine katılımları sağlanmalıdır, bu eğitimler aynı zamanda serbest olarak mesleğini icra edenler ile kamu kurumunda çalışanların birbirleriyle diyalogunu arttıracaktır.

6.1.4. Üniversiteler ve Akademik Personeli İle İlişkiler

Öneri 1: İnşaat Mühendisleri Odası bünyesinde AR-GE birimi kurulup, üniversiteler ile eş güdümlü projeler üretilmelidir.

Gerekçe: Akademik birikim ile meslek pratiğini buluşturmak mesleğin gelişimine katkı sağlar, genç mühendislerin akademik kaynaklara erişimini kolaylaştırır.

6.1.5. Yükleniciler ve Çalışanlarıyla İlişkiler

Öneri 1: Yükleniciler bünyesinde çalışan meslektaşlarımızın özlük haklarının (sözleşmelerinde belirtilen ücret, çalışma saatleri, izinler, tatiller, emeklilik hakları, sağlık sigortası, iş güvenliği ve sağlığı, işten çıkarma hakları, disiplin cezaları vs.) korunması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve ücret politikalarının belirlenmesi adına SGK ile imzalanacak protokollerle asgari koşullar elde edilmelidir.

Gerekçe: Adil çalışma koşulları sağlanarak mesleğin saygınlığı korunur, iş güvenliliği ve verimlilik artar.

6.1.6. İşsiz Mühendislerle İlişkiler

Öneri 1: Genel merkez bünyesinde oluşturulacak iş ilanı platformu vb. uygulamaların yasal yönlerinin araştırılarak işsiz mühendislerin faydalanabileceği bir sistem oluşturulmalıdır.

Gerekçe: İşsiz mühendislerin sektöre daha kolay erişimini sağlar ve odanın istihdamda destekleyici rolünü güçlendirir.

6.2. Öğrencilerle İlişkiler

Öneri 1: Genç-İMO'nun bütün şubelerce desteklenip güçlendirilmesi sağlanmalıdır. Şubelere kayıtlı inşaat mühendisleri ile staj yapmak isteyen öğrenciler arasında karşılıklı etkileşim sağlanıp öğrencilerin yerleştirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır. İnşaat Mühendisleri Odası tarafından gerek iş yerinden gerek stajyerlerden geri dönütler alınarak öğrencilerin meslek yaşantısına hazırlanması sağlanmalıdır.

Gerekçe: Öğrencilerin bilinçli ve donanımlı şekilde meslek hayatına başlamaları mesleğin geleceğini güçlendirir.

6.3. Diğer Mühendislerle Mimarlık Meslek Alanlarıyla İlişkiler

Öneri 1: Birlikte çalıştığımız TMMOB'ye bağlı diğer meslek grupları ile meslek disiplinlerimizin sınırlarının belirlenmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

Gerekçe: Disiplinler arası görev çakışmalarını önleyerek sağlıklı iş bölümü yapılmasını sağlar.

6.4. Merkezi ve Yerel İdarelerle (Bakanlıklar, Genel Müdürlükler, Parlamento, Siyasi partiler, Belediyeler vb.) İlişkiler

Öneri 1: Merkezi ve yerel yönetimlerde meslektaşlarımızın karar verici pozisyonlarda yer olması için İnşaat Mühendisleri Odası tarafından destek verilmelidir. Siyasi parti gözetmeksizin yerel ve merkezi yönetimde meslektaşlarımızın görev alması için yerel ve merkezi yönetime teknik baskı unsuru oluşturulmalıdır.

Gerekçe: Meslektaşlarımızın karar mekanizmalarında bulunması mesleğin saygınlığını ve kamu yararına katkısını sağlar.

6.5. Mesleki Paydaşlar ile (sektör kuruluşları, uzmanlık kuruluşları vb.) İlişkiler

Öneri 1: Paydaşlar net bir şekilde ortaya konmalıdır. Beton santrali, malzeme satıcıları, firmalar vb. paydaşların sektör içerisinde yasal zorunluluğu yerine getirecek yönetmeliklerle sınırları belirlenmelidir.

Gerekçe: Sektördeki belirsizlikleri önlemek, görev ve sorumlulukların açık olarak tanımlanmasını sağlamak açısından önemlidir.

Öneri 2: Mesleki paydaşlardan olan kamu kurumları ve mensupları, diğer mühendislik kolları mensupları, yapı müteahhitleri, danışman firmalar, üniversitelerdeki akademik kadrolarla ilişkiler İnşaat Mühendisleri Odası tarafından sağlanarak, karşılıklı saygı ile bilgi ve tecrübe paylaşımı yapılmalıdır.

Gerekçe: Mesleki paydaşlardan olan kamu kurumları ve mensupları, diğer mühendislik kolları mensupları, yapı müteahhitleri, danışman firmalar, üniversitelerdeki akademik kadrolarla ilişkiler İnşaat Mühendisleri Odası tarafından sağlanarak, karşılıklı saygı ile bilgi ve tecrübe paylaşımı yapılmalıdır. İnşaat Mühendisleri Odası mensubu üyesi meslektaşlarımız ile irtibatlar sağlanmalıdır. Bir çok meslektaşımızın mühendislik faaliyeti dışında (otelcilik, turizm- yeme içme işletmeleri- değişik iş kollarında ticari faaliyetler) iş faaliyetleri bulunmaktadır. Meslektaşlar arasında dayanışma meslektaşlarımızın diğer iş faaliyetleri alanında da sürdürülmeli, meslektaşlarımızın diğer iş faaliyetleri ve adresleri bilgisi yayımlanmalı, hatta odamız ile yapılacak protokol ile dayanışma sağlanmalıdır.

6.6. Demokratik Kuruluşlarla (meslek birlikleri, sendikalar, kent-çevre örgütleri, vb.) İlişkiler

Öneri 1: Akademik odalar birliği (Baro, Tabipler Odası) kurulacağı yerlerde çerçeve hatlar belirlenmeli, meslek disiplinlerini ilgilendiren kent ve çevre sorunlarıyla ilgili teknik ve hukuki destek verilmelidir.

Gerekçe: *Odanın toplumsal katkısını güçlendirmek ve kamuoyu nezdindeki etkinliğini arttırmak açısından önem teşkil etmektedir.*

6.7. İnşaat Mühendisliği Mesleğinin Bütünlüğünün Korunması

Öneri 1: İnşaat mühendisliği pek çok alanın olduğu bir meslek disiplini. İnşaat mühendisliği bölümü; Hidrolik Anabilim Dalı, Yapı Anabilim Dalı, Mekanik Anabilim Dalı, Ulaştırma Anabilim Dalı, Geoteknik Anabilim Dalı, Hidrolik, Kıyı ve Liman Mühendisliği, Mekanik, Yapı Malzemeleri ve Yapı İşletmesi gibi birçok iş kolunun olduğu bir meslektir. Sadece yapı statiği olarak düşünülmezsizin, yol, baraj, malzeme, çelik, hafif çelik, ahşap, kompozit yapı gibi konularda çalışmak isteyen meslektaşlarımıza teknik destek verilmeli ve inşaat mühendisliğinin diğer ana bilim dallarında da eğitimler hazırlanmalıdır.

Gerekçe: *Hem mesleğin hem de meslektaşlarımızın farklı uzmanlık alanlarında gelişmesini sağlamak, mezunu çok olan bölümümüz için farklı ana bilim dallarında iş imkanının artması, istihdamın sağlanması ve bütüncül yapısını korumak adına önemlidir.*

6.8. Diğer

Öneri 1: Yeni nesil iletişim araçlarına ve kurallarına adapte olarak odanın tüm faaliyetlerin gerek üyeler gerekse kamu tarafından fark edilir olmasını sağlamak için profesyonel birimler ve uzmanlarıyla çalışmalar yapılmalıdır.

Gerekçe: *Günümüzde sosyal medya dünyadaki her bilgiyi önümüze getirmektedir. Mesleğimiz adına bu güçten faydalanmak birçok meslektaşımıza erişim sağlamak adına önemli bir araç olacaktır. Etkileşimi güçlü ve görünürlüğü yüksek sosyal medya iletişimi organize edilmesi odanın kamuoyu ve üyeler nezdinde hem farkındalığını ve etkisini güçlendirir hem de hitap ettiği kesime daha kolay ulaşmayı sağlar.*